

पाणिनीय-पद्धत्या शब्दरूपाणि (पञ्चविंशति-प्रकार-शब्दानां रूपावलिः अन्यानि सुबन्तरूपाणि च)

संशोधनाय सम्पर्कः - himanshu.pota@gmail.com

May 15, 2015

Abstract

With a little help from Panini, a method is proposed that makes it easier to remember a couple of hundred विभक्ति-tables than one simple विभक्ति-table. The process is entirely mechanical and is based on going through a few simple steps repeatedly. To speak or write in a new language, one needs a small but sufficiently large subset of the language at one's command. Doing one विभक्ति-table at a time, forgetting it, and then doing it again, is a never ending process that all the Sanskrit learners know well. This limitation can be overcome by mastering a large subset of the language rapidly. Sanskrit learners are very fortunate that Panini has made it possible to bite, chew, swallow, and digest a huge chunk of Sanskrit language in one go. Please try this method and if you don't succeed, then in the words of श्री पण्डित ब्रह्मदत्त जिज्ञासुजी, रटने का कुछ काम पडा हो, तो मुझे साक्षी सहित पत्र लिखिये।

Introduction

The motivation to write this note has been provided by the small booklet: पाणिनीय-पद्धत्या शब्दरूपाणि (पञ्चविंशति-प्रकार-शब्दानां रूपावलिः), डॉ० नरेन्द्रः, संस्कृतकार्यालयः, श्रीअरविन्दाश्रमः, पुदुच्चेरी - ६०५००२ भारतः १९९९. Pundits who know Panini's Ashtadhyayi understand what सिद्धिः means and the सिद्धिः method of learning Ashtadhyayi. For someone trying to enter the Panini system on their own, unless the motivation is clear, the entry becomes difficult. This note is to help students who know a little Sanskrit and want to understand the Panini system. This note is also helpful if one wants to memorise the विभक्ति-tables quickly with a near perfect recall.

My understanding of Panini is through the following three excellent books from Sri Aurobindo Ashrama.

1. व्यावहारिकं पाणिनीयम्, डॉ० नरेन्द्रः, संस्कृतकार्यालयः, श्रीअरविन्दाश्रमः, पुदुच्चेरी - ६०५००२ भारतः १९९९.
2. पाणिनीय-पद्धत्या शब्दरूपाणि (पञ्चविंशति-प्रकार-शब्दानां रूपावलिः), डॉ० नरेन्द्रः, संस्कृतकार्यालयः, श्रीअरविन्दाश्रमः, पुदुच्चेरी - ६०५००२ भारतः १९९९.
3. पाणिनीयप्रवेशः, डॉ० नरेन्द्रः, संस्कृतकार्यालयः, श्रीअरविन्दाश्रमः, पुदुच्चेरी - ६०५००२ भारतः, २००९ .

I am a beginner and this note is to share with other beginners the idea that even with a little effort one can go very far, and having tasted a bit of Panini one can continue to enjoy the beauty of the Sanskrit language.

This note tries to give a simple description of what Panini was up to. Panini first collected all the Sanskrit words in use, prepared three lists of (raw) words—गणपाठः, उणादिकोषः, and धातुपाठः (with a few thousand words in each of the lists)—and made about 4000 rules to derive all the Sanskrit words (numbering in hundred of thousands), from the three lists of raw words.

To understand or benefit from पाणिनि-अष्टाध्यायी it is crucial that the process followed by Panini is understood well. First were the millions of Sanskrit words, Panini observed them and saw some patterns and used those

patterns to formulate the 4000 rules. To learn and appreciate Panini one must observe Sanskrit words first, try to identify patterns, and make rules to derive the words. These rules can then be compared with the rules made by Panini to do the same derivation. It is very likely that one would come up with a few rules that are identical to the rules made by Panini and this will open up the mind to soak in the rest of Panini. This simple exercise will give an insight into the overall motivation and the philosophy behind पाणिनि-अष्टाध्यायी and from then on the learning journey will be a joy. Let us start on that journey.

Fortunate for us beginners, we don't have to observe millions of Sanskrit words to understand the अष्टाध्यायी philosophy, there are smaller groups of words that have sufficient variety to enable us to develop our observation powers and need only a small subset of the 4000 rules to complete the derivation process. We begin with a group of words which are divided into 25 subgroups. The collection of the विभक्ति-tables of these 25 subgroups is the starting point. We observe the character of these tables and then explore the making of the rules to derive these विभक्ति-tables starting from raw words. Let the beginner observe the tables, as Panini would have done, make rules on their own, and then compare it with how Panini has done it. Who knows some beginners might go on to better Panini!

The विभक्ति-tables in this document are given for one entry in each of the 25 subgroups in the list below. All the words in a subgroup follow the same set of rules, i.e., to obtain tables for नामन्, धामन्, व्योमन्, and लोमन् only one set of rules is necessary.

Abbreviations पु०, स्त्री०, नपु०, stand for पुँल्लिङ्गः शब्दः, स्त्रीलिङ्गः शब्दः, नपुंसकलिङ्गः शब्दः, respectively. Some links in this document link to the tables in the document itself (in most pdf browsers, Alt + left-arrow can be used to go back); there are some links to very helpful external websites as well.

(१) नामन् (नपु०) Name, धामन्, व्योमन्, लोमन्	(१४) ज्ञानिन् (पु०) Wise, धनिन्, योगिन्, सन्न्यासिन्, हस्तिन्
(२) जन्मन् (नपु०) Birth, कर्मन्, चर्मन्, पर्वन्, भस्मन्, ब्रह्मन्	(१५) राम (पु०) Ram, गोविन्द, बालक, देव, विद्यालय
(३) वारि (नपु०) Water, शुचि	(१६) लता (स्त्री०) Creeper, माला, बालिका, टोपिका, कविता
(४) दधि (नपु०) Curd, अस्थि, अक्षि	(१७) रवि (पु०) Sun, हरि, मुनि, अतिथि, कवि, कपि
(५) मधु (नपु०) Honey, वस्तु, अश्रु, जानु, श्मश्रु, गुरु, बहु	(१८) मति (स्त्री०) Idea, स्वाति, अङ्गुलि, युक्ति, विंशति, कोटि
(६) जगत् (नपु०) World, यकृत्, कियत्, पठत्, बलवत्, महत्	(१९) नदी (स्त्री०) River, रेवती, भगवती, कियती, पठन्ती, महती
(७) मनस् (नपु०) Mind, सरस्, छन्दस्, तपस्, तेजस्, वयस्	(२०) साधु (पु०) Saint, शान्तनु, गुरु, बन्धु, शत्रु, शिशु
(८) ज्योतिस् (नपु०) Light, हविस, धनुस्, आयुस्, चक्षुस्	(२१) धेनु (स्त्री०) Cow, रज्जु, स्नायु, चञ्चु
(९) फल (नपु०) Fruit, पत्र, पुष्प, उद्यान, वन, पुस्तक	(२२) वधू (स्त्री०) Bride, श्वश्रू, चमू
(१०) अभिजित् (पु०) Victorious, इन्द्रजित्, परिक्षित्, सुकृत्	(२३) पितृ (पु०) Father, मातृ, भ्रातृ, जामातृ
(११) धीमत् (पु०) Wise, बलवत्, बुद्धिमत्, भवत्, भगवत्, कियत्	(२४) कर्तृ (पु०) Doer, दातृ, अभिनेतृ, द्रष्टृ, श्रोतृ
(१२) सरित् (स्त्री०) River, विद्युत्, त्रिंशत्, चत्वारिंशत्, पञ्चशत्	(२५) आत्मन् (पु०) Self, ब्रह्मन्, कृत्कर्मन्, धृतजन्मन्
(१३) खादत् (पु०) Eating One, पठत्, गच्छत्, खेलत्, हसत्, पश्यत्	

The Beginning

Now we will briefly have a look at how to observe विभक्ति-tables and what are the normal patterns. We will first consider a simple example to concentrate on the elementary process of putting a raw word and suffixes to form new words. सुगण holds the same place in learning पाणिनि-अष्टाध्यायी as held by 'hello world' in learning software programming languages. So let us start with सुगण।

सुगण् (पु०) Good Calculator			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सुगण्	सुगणौ	सुगणः
द्वितीया	सुगणम्	सुगणौ	सुगणः
तृतीया	सुगणा	सुगणभ्याम्	सुगण्भिः
चतुर्थी	सुगणे	सुगणभ्याम्	सुगणभ्यः
पञ्चमी	सुगणः	सुगणभ्याम्	सुगणभ्यः
षष्ठी	सुगणः	सुगणोः	सुगणाम्
सप्तमी	सुगणि	सुगणोः	सुगणसु

सुगण् means one who can count well. When we use सुगण् in a sentence, we have to use an appropriate form from the सुगण्-table. For example, सुगण् गच्छति (One who counts well goes)। सः सुगणं पश्यति (He is looking at the one who counts well)। सा सुगणा सह वार्तालापं करोति (She is talking with the one who counts well)। सुगणे नमः (Salutations to the one who counts well)। सुगणः पत्रं आनय (Bring a paper from the one who counts well)। इदं पत्रं सुगणः अस्ति (This is the paper of the one who counts well)। सुगणि नैकाः गुणाः सन्ति (There are many qualities in the one who counts well)। The seven cases used here are called the nominative, accusative, instrumental, dative, ablative, possessive, and locative respectively. These cases are used in most languages but because the words don't change their form as they change in Sanskrit, these cases go unobserved. Also prepositions are used in modern languages to indicate different cases instead of modifying the word itself as is seen in the 21 forms in the सुगण्-table.

The First Task

Let us start as Panini would have started. He had the सुगण्-table (and other tables as we will see as we go) and his first task was to find the minimum set of rules that will generate the सुगण्-table starting from the raw word सुगण्. To get started Panini would have taken सुगण् out of the सुगण्-table and made a table of what remains and given a rule such as: take the raw word, join each of the 21 suffixes shown in the सुप् प्रत्ययाः-table to the raw word, and get the विभक्ति-table for that raw word. From the सुप् प्रत्ययाः-table use the suffixes on the right side of →. Please note that स् at the end of a word changes to a visarga and no Sanskrit word can have two consonants at the end, i.e., सुगण् + अस् becomes सुगणः and सुगण् + स् becomes सुगण्. Panini might have as well dropped सुँ in प्रथमा-एकवचानम्, but as we will see, this form of the suffix has many uses.

The terms on the left side of the → are the “names” of the suffixes and the terms of the right side are the actual suffixes as they are applied. The reason why the name is different from the final form is one of the interesting contributions of Panini. The purpose of this short write-up is to encourage you to discover this interesting contribution for yourself.

सुप् प्रत्ययाः			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सुँ → स्	औ	जस् → अस्
द्वितीया	अम्	औट् → औ	शस् → अस्
तृतीया	टा → आ	भ्याम्	भिस्
चतुर्थी	डे → ए	भ्याम्	भ्यस्
पञ्चमी	डसिँ → अस्	भ्याम्	भ्यस्
षष्ठी	डस् → अस्	ओस्	आम्
सप्तमी	डि → इ	ओस्	सुप् → सु

Three terms are used in describing the application of the 21 सुप् प्रत्ययाः in the above table: सर्वनामस्थान, भ, and, पद। The thing (अङ्गम्) before the प्रत्ययाः — भ्याम् भिस् भ्यस् सुप् — is called a पद; the word before the following प्रत्ययाः, which start with a vowel, — शस् → अस्, टा → आ, डे → ए, डसिँ → अस्, डस् → अस्, ओस् → आम्, डि → इ — are called भ; for पुँल्लिङ्गः and स्त्रीलिङ्गः the five प्रत्ययाः — सुँ औ जस् अम् औट् — are called सर्वनामस्थान and for नपुंसकलिङ्गः जस् and शस् are called सर्वनामस्थान.

The terms सर्वनामस्थान, भ, and, पद are created by Panini because it is easy to identify patterns based on these groupings of the 21 सुप् प्रत्ययाः। Please keep these groupings in mind as you work through remembering the विभक्ति-tables. These three groupings are colour coded.

The Second Task

After the first elegant rule was formed, Panini would have looked at another table, such as the नामन्-table and wondered how the first-cut नामन्-table, as shown below, using the rule proposed above, can be modified to get the right नामन्-table.

नामन् (नपु०) (First Cut)			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	नामन्स्	नामनौ	नामनः
द्वितीया	नामनम्	नामनौ	नामनः
तृतीया	नामना	नामन्भ्याम्	नामन्भिः
चतुर्थी	नामने	नामन्भ्याम्	नामन्भ्याम्
पञ्चमी	नामनः	नामन्भ्याम्	नामन्भ्याम्
षष्ठी	नामनः	नामनोः	नमनाम्
सप्तमी	नामनि	नामनोः	नामन्सु

Before we see Panini's solution let us observe the difference between the table one would obtain by using the first rule, as shown above, and the actual नामन्-table. There are two forms in each of the five cells (1.2, 2.2, 7.1, 8.1, 8.1) and for our initial discussion we will concentrate only on the first form. The notation used for each cell is $n.m$, where $n \in 1, \dots, 7$ (corresponding to प्रथमा ... सप्तमी), and $m \in 1, 2, 3$ (corresponding to singular, dual, and plural).

A few differences between the first cut नामन्-table and the correct नामन्-table are:

1. Starting from the 1.1 entry नाम (instead of नामन्स्), the entries in 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3 are very different.
2. The अ in the अन् ending of नामन् is missing in 1.2, 2.2, 3.1, 4.1, 5.1, 6.1, 7.1, 6.2, 6.3, 7.2.
3. The last न् of नामन् is missing in 1.1, 2.1, 3.2, 3.3, 4.2, 4.3, 5.2, 5.3, 7.3.

With these observations we form three sets of cells called A_n , B_n , and C_n , where,

$$A_n = \{1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3\},$$

$$B_n = \{1.2, 2.2, 3.1, 4.1, 5.1, 6.1, 7.1, 6.2, 6.3, 7.2\}, \text{ and}$$

$$C_n = \{1.1, 2.1, 3.2, 3.3, 4.2, 4.3, 5.2, 5.3, 7.3\}.$$

Based on our observations we can now make the following rules:

1. Modify cells in A_n of the सुप् प्रत्ययाः-table with the corresponding cells in the सुप् प्रत्ययाः (नपुंसकलिङ्गः)-table.
2. Drop अ in the अन् of नामन् for cells in B_n and then add the entries in the सुप् प्रत्ययाः-table.
3. Drop न् of नामन् for cells in C_n and then add the entries in the सुप् प्रत्ययाः-table.

Apply all the three rules above and see if you can get the correct नामन्-table below.

(१) नामन् (नपु०) Name			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	नाम	नाम्नी-नामनी	नामानि
द्वितीया	नाम	नाम्नी-नामनी	नामानि
तृतीया	नाम्ना	नामभ्याम्	नामभिः
चतुर्थी	नाम्ने	नामभ्याम्	नामभ्यः
पञ्चमी	नाम्नः	नामभ्याम्	नामभ्यः
षष्ठी	नाम्नः	नाम्नोः	नाम्नाम्
सप्तमी	नाम्नि-नामनि	नाम्नोः	नामसु
सम्बोधन	हे नाम-नामन्	हे नाम्नि-नामनी	हे नामानि

सुप् प्रत्ययाः (नपुंसकलिङ्गः)			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सुँ → (लोपः)	औ → शी → ई	जस् → शि → इ
द्वितीया	अम् → (लोपः)	औट् → शी → ई	शस् → शि → इ
तृतीया	टा → आ	भ्याम्	भिसु
चतुर्थी	डे → ए	भ्याम्	भ्यस्
पञ्चमी	डसिँ → अस्	भ्याम्	भ्यस्
षष्ठी	डस् → अस्	ओस्	आम्
सप्तमी	डि → इ	ओस्	सुप् → सु
सम्बोधन			

The Third Task

Let us look at the [जन्मन्-table](#) and observe that the only difference between the [नामन्-table](#) and the [जन्मन्-table](#) is that the अ in the अन् ending of जन्मन् is never dropped. This can be brought in as a simple rule: Do not drop अ in the अन् ending of जन्मन्, and apply all the other rules that were used to form the नामन्-table.

Following on, let us look at the [वारि-table](#), and we observe that a ण (न) appears in various cells. Is there something common to the suffixes in those cells? What rule can we make from there?

(२) जन्मन् (नपु०) Birth			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	जन्म	जन्मनी	जन्मानि
द्वितीया	जन्म	जन्मनी	जन्मानि
तृतीया	जन्मनः	जन्मभ्याम्	जन्मभिः
चतुर्थी	जन्मने	जन्मभ्याम्	जन्मभ्यः
पञ्चमी	जन्मनः	जन्मभ्याम्	जन्मभ्यः
षष्ठी	जन्मनः	जन्मनोः	जन्मनाम्
सप्तमी	जन्मनि	जन्मनोः	जन्मसु
सम्बोधन	हे जन्म-जन्मन्	हे जन्मनी	हे जन्मानि

(३) वारि (नपु०) Water			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	वारि	वारिणी	वरीणि
द्वितीया	वारि	वारिणी	वरीणि
तृतीया	वारिणा	वारिभ्याम्	वारिभिः
चतुर्थी	वारिणे	वारिभ्याम्	वारिभ्यः
पञ्चमी	वारिणः	वारिभ्याम्	वारिभ्यः
षष्ठी	वारिणः	वारिणोः	वारीणाम्
सप्तमी	वारिणि	वारिणोः	वारिषु
सम्बोधन	हे वारि-वारे	हे वारिणी	हे वरीणि

Your Task

1. Memorise the सुप् प्रत्ययाः-table. Recite the correct table 2-3 times loudly, if possible in a rhythm.
2. Get a new 64-page exercise book. Reserve two pages for each of the following tables (one from each item in the following list).
3. Using the raw word and the सुप् प्रत्ययाः-table, write down the "First Cut" table.
4. Copy the correct table on that page below the "First Cut" table.
5. Highlight the cell entries that are different between the two tables and identify if there is a pattern among the entries that differ.
6. Suggest rules to obtain the tables using the raw word + सुप् प्रत्ययाः-table.
7. By observing the difference in tables try to memorise all the 25 tables.

(४) दधि (नपु०) Curd			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	दधि	दधिनी	दधीनि
द्वितीया	दधि	दधिनी	दधीनि
तृतीया	दध्ना	दधिभ्याम्	दधिभिः
चतुर्थी	दध्ने	दधिभ्याम्	दधिभ्यः
पञ्चमी	दध्नः	दधिभ्याम्	दधिभ्यः
षष्ठी	दध्नः	दध्नोः	दध्नाम्
सप्तमी	दधि-दधिनि	दध्नोः	दधिषु
सम्बोधन	हे दधि-दधे	हे दधिनी	हे दधीनि

(५) मधु (नपु०) Honey			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	मधु	मधुनी	मधूनि
द्वितीया	मधु	मधुनी	मधूनि
तृतीया	मधुना	मधुभ्याम्	मधुभिः
चतुर्थी	मधुने	मधुभ्याम्	मधुभ्यः
पञ्चमी	मधुनः	मधुभ्याम्	मधुभ्यः
षष्ठी	मधुनः	मधुनोः	मधूनाम्
सप्तमी	मधुनि	मधुनोः	मधुषु
सम्बोधन	हे मधु	हे मधुनी	हे मधुनि

(६) जगत् (नपु०) World			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	जगत्-द्	जगती	जगन्ति
द्वितीया	जगत्-द्	जगती	जगन्ति
तृतीया	जगता	जगद्भ्याम्	जगद्भिः
चतुर्थी	जगते	जगद्भ्याम्	जगद्भ्यः
पञ्चमी	जगतः	जगद्भ्याम्	जगद्भ्यः
षष्ठी	जगतः	जगतोः	जगताम्
सप्तमी	जगति	जगतोः	जगत्सु
सम्बोधन	हे जगत्-द्	हे जगती	हे जगन्ति

(७) मनस् (नपु०) Mind			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	मनः (1)	मनसी	मनांसि
द्वितीया	मनः	मनसी	मनांसि
तृतीया	मनसा	मनोभ्याम्	मनोभिः
चतुर्थी	मनसे	मनोभ्याम्	मनोभिः
पञ्चमी	मनसः	मनोभ्याम्	मनोभ्यः
षष्ठी	मनसः	मनसोः	मनसाम्
सप्तमी	मनसि	मनसोः	मनस्सु
सम्बोधन	हे मनः	हे मनसी	हे मनांसि

(८) ज्योतिस् (नपु०) Light			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	ज्योतिः	ज्योतिषी	ज्योतिषि
द्वितीया	ज्योतिः	ज्योतिषी	ज्योतिषि
तृतीया	ज्योतिषा	ज्योतिर्भ्याम्	ज्योतिर्भिः
चतुर्थी	ज्योतिषे	ज्योतिर्भ्याम्	ज्योतिर्भ्यः
पञ्चमी	ज्योतिषः	ज्योतिर्भ्याम्	ज्योतिर्भ्यः
षष्ठी	ज्योतिषः	ज्योतिषोः	ज्योतिषाम्
सप्तमी	ज्योतिषि	ज्योतिषोः	ज्योतिषु
सम्बोधन	हे ज्योतिः	हे ज्योतिषी	हे ज्योतिषि

(९) फल (नपु०) Fruit			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	फलम्	फले	फलानि
द्वितीया	फलम्	फले	फलानि
तृतीया	फलेन	फलाभ्याम्	फलैः
चतुर्थी	फलाय	फलाभ्याम्	फलेभ्यः
पञ्चमी	फलात्	फलाभ्याम्	फलेभ्यः
षष्ठी	फलस्य	फलयोः	फलानाम्
सप्तमी	फले	फलयोः	फलेषु
सम्बोधन	हे फल	हे फले	हे फलानि

(१०) अभिजित् (पु०) Victorious			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अभिजित्	अभिजितौ	अभिजितः
द्वितीया	अभिजितम्	अभिजितौ	अभिजितः
तृतीया	अभिजिता	अभिजिद्भ्याम्	अभिजिद्भिः
चतुर्थी	अभिजिते	अभिजिद्भ्याम्	अभिजिद्भ्यः
पञ्चमी	अभिजितः	अभिजिताभ्याम्	अभिजितभ्यः
षष्ठी	अभिजितः	अभिजितोः	अभिजिताम्
सप्तमी	अभिजिति	अभिजितोः	अभिजित्सु
सम्बोधन	हे अभिजित्	हे अभिजितौ	हे अभिजितः

(११) धीमत् (पु०) Intelligent			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	धीमान्	धीमन्तौ	धीमन्तः
द्वितीया	धीमन्तम्	धीमन्तौ	धीमतः
तृतीया	धीमता	धीमद्भ्याम्	धीमद्भिः
चतुर्थी	धीमते	धीमद्भ्याम्	धीमद्भ्यः
पञ्चमी	धीमतः	धीमद्भ्याम्	धीमद्भ्यः
षष्ठी	धीमतः	धीमतोः	धीमताम्
सप्तमी	धीमति	धीमतोः	धीमत्सु
सम्बोधन	हे धीमन्	हे धीमन्तौ	हे धीमन्तः

(१२) सरित् (स्त्री०) River			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सरित्	सरितौ	सरितः
द्वितीया	सरितम्	सरितौ	सरितः
तृतीया	सरिता	सरिञ्चाम्	सरिद्भिः
चतुर्थी	सरिते	सरिञ्चाम्	सरिञ्च्यः
पञ्चमी	सरितः	सरिञ्चाम्	सरिञ्च्यः
षष्ठी	सरितः	सरितोः	सरिताम्
सप्तमी	सरिति	सरितोः	सरित्सु
सम्बोधन	हे सरित्	हे सरितौ	हे सरितः

(१३) खादत् (पु०) The Eating One			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	खादन्	खादन्तौ	खादन्तः
द्वितीया	खादन्तम्	खादन्तौ	खादतः
तृतीया	खादता	खादञ्चाम्	खादद्भिः
चतुर्थी	खादते	खादञ्चाम्	खदञ्च्यः
पञ्चमी	खादतः	खादञ्चाम्	खादञ्च्यः
षष्ठी	खादतः	खादतोः	खादताम्
सप्तमी	खादति	खादतोः	खादत्सु
सम्बोधन	हे खादन्	हे खादन्तौ	हे खादन्तः

(१४) ज्ञानिन् (पु०) Wise			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	ज्ञानी	ज्ञानिनौ	ज्ञानिनः
द्वितीया	ज्ञानिनम्	ज्ञानिनौ	ज्ञानिनः
तृतीया	ज्ञानिना	ज्ञानिभ्याम्	ज्ञानिभिः
चतुर्थी	ज्ञानिने	ज्ञानिभ्याम्	ज्ञानिभ्यः
पञ्चमी	ज्ञानिनः	ज्ञानिभ्याम्	ज्ञानिभ्यः
षष्ठी	ज्ञानिनः	ज्ञानिनोः	ज्ञानिनाम्
सप्तमी	ज्ञानिनि	ज्ञानिनोः	ज्ञानिषु
सम्बोधन	हे ज्ञानिन्	हे ज्ञानिनौ	हे ज्ञानिनः

(१५) राम (पु०) Ram			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	रामः	रामौ	रामाः
द्वितीया	रामम्	रामौ	रामान्
तृतीया	रामेण	रामाभ्याम्	रामैः
चतुर्थी	रामाय	रामाभ्याम्	रामेभ्यः
पञ्चमी	रामात्	रामाभ्याम्	रामेभ्यः
षष्ठी	रामस्य	रामयोः	रामाणाम्
सप्तमी	रामे	रामयोः	रामेषु
सम्बोधन	हे राम	हे रामौ	हे रामाः

(१६) लता (स्त्री०) Creeper			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	लता	लते	लताः
द्वितीया	लताम्	लते	लताः
तृतीया	लतया	लताभ्याम्	लताभिः
चतुर्थी	लतायै	लताभ्याम्	लताभ्यः
पञ्चमी	लतायाः	लताभ्याम्	लताभ्यः
षष्ठी	लतायाः	लतयोः	लतानाम्
सप्तमी	लतायाम्	लतयोः	लतासु
सम्बोधन	हे लते	हे लते	हे लताः

(१७) रवि (पु०) Sun			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	रविः	रवी	रवयः
द्वितीया	रविम्	रवी	रवीन्
तृतीया	रविणा	रविभ्याम्	रविभिः
चतुर्थी	रवये	रविभ्याम्	रविभ्यः
पञ्चमी	रवेः	रविभ्याम्	रविभ्यः
षष्ठी	रवेः	रव्योः	रवीणाम्
सप्तमी	रवौ	रव्योः	रविषु
सम्बोधन	हे रवे	हे रवी	हे रवयः

(१८) मति (स्त्री०) Idea			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	मतिः	मती	मतयः
द्वितीया	मतिम्	मती	मतीः
तृतीया	मत्या	मतिभ्याम्	मतिभिः
चतुर्थी	मतये-मत्यै	मतिभ्याम्	मतिभ्यः
पञ्चमी	मतेः-मत्याः	मतिभ्याम्	मतिभ्यः
षष्ठी	मतेः-मत्याः	मत्योः	मतीनाम्
सप्तमी	मतौ-मत्याम्	मत्योः	मतिषु
सम्बोधन	हे मते	हे मती	हे मतयः

(१९) नदी (स्त्री०) River			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	नदी	नद्यौ	नद्यः
द्वितीया	नदीम्	नद्यौ	नदीः
तृतीया	नद्या	नदीभ्याम्	नदिभिः
चतुर्थी	नद्यै	नदीभ्याम्	नदीभ्यः
पञ्चमी	नद्याः	नदीभ्याम्	नदीभ्यः
षष्ठी	नद्याः	नद्योः	नदीनाम्
सप्तमी	नद्याम्	नद्योः	नदीषु
सम्बोधन	हे नदि	हे नद्यौ	हे नदी

(२०) साधु (पु०) Saint			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	साधुः	साधू	साधवः
द्वितीया	साधुम्	साधू	साधून्
तृतीया	साधुना	साधुभ्याम्	साधुभिः
चतुर्थी	साधवे	साधुभ्याम्	साधुभ्यः
पञ्चमी	साधोः	साधुभ्याम्	साधुभ्यः
षष्ठी	साधोः	साध्वोः	साधूनाम्
सप्तमी	साधौ	साध्वोः	साधुषु
सम्बोधन	हे साधो	हे साधू	हे साधवः

(२१) धेनु (स्त्री०) Cow			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	धेनुः	धेनू	धेनवः
द्वितीया	धेनुम्	धेनू	धेनूः
तृतीया	धेन्वा	धेनुभ्याम्	धेनुभिः
चतुर्थी	धेन्वे-धेन्वै	धेनुभ्याम्	धेनुभ्यः
पञ्चमी	धेनोः-धेन्वाः	धेनुभ्याम्	धेनुभ्यः
षष्ठी	धेनोः-धेन्वाः	धेन्वोः	धेनूनाम्
सप्तमी	धेनौ-धेन्वाम्	धेन्वोः	धेनुषु
सम्बोधन	हे धेनो	हे धेनू	हे धेनवः

(२२) वधू (स्त्री०) Bride			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	वधूः	वध्वौ	वध्वः
द्वितीया	वधूम्	वध्वौ	वधूः
तृतीया	वध्वा	वधूभ्याम्	वधूभिः
चतुर्थी	वध्वै	वधूभ्याम्	वधूभ्यः
पञ्चमी	वध्वाः	वधूभ्याम्	वधूभ्यः
षष्ठी	वध्वाः	वध्वोः	वधूनाम्
सप्तमी	वध्वाम्	वध्वोः	वधूषु
सम्बोधन	हे वधु	हे वध्वौ	हे वध्वः

(२३) पितृ (पु०) Father			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	पिता	पितरौ	पितरः
द्वितीया	पितरम्	पितरौ	पितृन्
तृतीया	पित्रा	पितृभ्याम्	पितृभिः
चतुर्थी	पित्रे	पितृभ्याम्	पितृभ्यः
पञ्चमी	पितुः	पितृभ्याम्	पितृभ्यः
षष्ठी	पितुः	पित्रोः	पितृणाम्
सप्तमी	पितरि	पित्रोः	पितृषु
सम्बोधन	हे पितः	हे पितरौ	हे पितरः

(२४) कर्तृ (पु०) Doer			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	कर्ता	कर्तारौ	कर्तारः
द्वितीया	कर्तारम्	कर्तारौ	कर्तृन्
तृतीया	कर्त्रा	कर्तृभ्याम्	कर्तृभिः
चतुर्थी	कर्त्रे	कर्तृभ्याम्	कर्तृभ्यः
पञ्चमी	कर्तुः	कर्तृभ्याम्	कर्तृभ्यः
षष्ठी	कर्तुः	कर्त्रोः	कर्तृणाम्
सप्तमी	कर्तरि	कर्त्रोः	कर्तृषु
सम्बोधन	हे कर्तः	हे कर्तारौ	हे कर्तारः

(२५) आत्मन् (पु०) Self			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	आत्मा	आत्मानौ	आत्मानः
द्वितीया	आत्मानम्	आत्मानौ	आत्मनः
तृतीया	आत्मना	आत्मभ्याम्	आत्मभिः
चतुर्थी	आत्मने	आत्मभ्याम्	आत्मभ्यः
पञ्चमी	आत्मनः	आत्मभ्याम्	आत्मभ्यः
षष्ठी	आत्मनः	आत्मनोः	आत्मनान्
सप्तमी	आत्मनि	आत्मनोः	आत्मसु
सम्बोधन	हे आत्मन्	हे आत्मानौ	हे आत्मानः

सूत्राणि

The sutras used to derive the above tables are given below. The red part in the sutras is the अनुवृत्तिः। The description with the sutras below provide only hints on their applicability. After you memorise the above 25 tables use the following sutras to consolidate the memorised material.

A full derivation normally uses multiple sutras; to see this process please see books like व्यावहारिकं पाणिनीयम्, डॉ० नरेन्द्रः, संस्कृतकार्यालयः, श्रीअरविन्दाश्रमः, पुदुच्चेरी - ६०५००२ भारतः १९९९, or visit <http://lanover.com/lan/sanskrit/subanta.html> that can be used to obtain a complete derivation of the entire विभक्ति-table. The site <http://avg-sanskrit.org/documents/> has many documents which have complete derivations of many words.

(1) स्वमोः नपुंसकात् लुक् अङ्गस्य ॥7-1-23 ॥

Sutra (1) is used to derive: मनः, वारि, नाम, ज्योतिः, धनुः and other नपुंसकलिङ्गः words for the {1.1} and {2.1} forms.

(2) हल्ब्याब्यः दीर्घात् सुतिसि अपृक्तं हल् ॥6-1-68 ॥

Sutra (2) is used to derive: अभिजित्, नदी, माला, धनी, आत्मा, पिता, दाता, बलवान्, पठन् and other words for the {1.1} (सु प्रत्ययः) form.

(3) अपृक्तः एकाल् प्रत्ययः ॥1-2-41 ॥

Sutra (3) says that a प्रत्ययः with only one letter like सुँ → स् is called अपृक्तः।

(4) सर्वनामस्थाने च असम्बुद्धौ न उपधायाः अङ्गस्य दीर्घः ॥6-4-8 ॥

Sutra (4) is used to derive: आत्मा, आत्मानौ, आत्मानः, आत्मानम्, पिता। Once a न् is inserted for नपुंसकलिङ्गः words by sutra (53) in {1.3} and {2.3} positions, sutra (4) instructs to make the उपधा of the resulting word long and so we get फलानि, वारीणि, मधूनि, जन्मानि, and नामानि।

(5) इन्हन्पूषार्यम्णां शौ ॥6-4-12 ॥

Sutra (5) prevents दीर्घः उपधा (due to (4)) for words ending in इन् and words हन् and पूषन् unless the following प्रत्ययः is the शि सर्वनामस्थानं प्रत्ययः for नपुंसकलिङ्गः।

(6) सौ च उपधायाः असम्बुद्धौ इन्हन्पूषार्यम्णाम् अङ्गस्य दीर्घः ॥6-4-13 ॥

Sutra (6) instructs to have दीर्घः उपधा for words ending in इन् and words हन् and पूषन् when the following प्रत्ययः is सुँ। Thus Sutra (6) is used to derive: धनी from धनिन् + सुँ।

(7) ऋदृशनस्परुदंसोनेहसां च सर्वनामस्थाने असम्बुद्धौ अनङ् सौ अङ्गस्य ॥7-1-94 ॥

Sutra (7) is used to derive: पिता दाता; sutra (7) brings in अनङ् as an आदेश for ऋ and then sutra (4) make the उपधा दीर्घः thus getting the form पिता and दाता।

(8) अमृन्तृचस्वसृन्मृनेष्टृत्वष्टृक्षृत्होतृपोतृप्रशास्तृप्रशास्तृणाम् न उपधायाः सर्वनामस्थाने असम्बुद्धौ अङ्गस्य दीर्घः ॥6-4-11 ॥

Sutra (8) is used to derive: दाता दातारौ दातारः दातारम्। Sutra (8) is to make उपधा दीर्घः for all the words listed in the sutra for all the सर्वनामस्थान positions while sutra (7) works only for {1.1}.

(9) अतु असन्तस्य च अधातोः न उपधायाः असम्बुद्धौ सौ अङ्गस्य दीर्घः ॥6-4-14॥

Sutra (9) is used to derive: बलवान् (बलवत् - अत् अन्तः), विद्वान् (विद्वस् - अस् अन्तः), it applied to {1.1} only. Remember that बलवत् is both उगित् and अतु; पठत् is उगित् but not अतु so sutra (9) does not apply to पठत् thus पठन् but बलवान्।

(10) उगित् अच्चां सर्वनामस्थाने अधातोः नुम् अङ्गस्य ॥7-1-70॥

Sutra (10) is used to derive: बलवान्, बलवन्तौ, बलवन्तः, बलवन्तम्, पठन्, पठन्तौ, पठन्तः, पठन्तम्।

(11) संयोगान्तस्य लोपः पदस्य पूर्वत्र असिद्धम् ॥8-2-23॥

Sutra (11) is used to derive: बलवान् त् → बलवान्

(12) अतः अम् स्वमोः नपुंसकात् अङ्गस्य ॥7-1-24॥

Sutra (12) is used to derive: फलम्

(13) अमि पूर्वः संहितायाम् एकः पूर्वपरयोः अकः ॥6-1-107॥

Sutra (13) is used to derive: फलम् रामम् मालाम् मुनिम् नदीम् साधुम् वधुम्।

(14) न विभक्तौ तुस्माः धातवः इत् हल् अन्त्यम् ॥1-3-4॥

(15) ऋतः डित्सर्वनामस्थानयोः गुणः अङ्गस्य ॥7-3-110॥

Sutra (15) is used to derive: पितरौ पितरः पितरम् दातारौ दातारः दातारम्।

(16) आदेशप्रत्यययोः पूर्वत्र असिद्धम् संहितायाम् अपदान्तस्य मूर्धन्यः सः इण्कोः नुम्बिसर्जनीयशर्वावाये अपि ॥8-3-59॥

Sutra (16) is used to derive: ज्योतिषा धनुषा।

(17) अत् लोपः अनः ॥6-4-134॥

Sutra (17) is used to derive: नास्त्री नास्त्री नाम्ने नाम्नः नाम्नोः नाम्नाम् नाम्न।

(18) न संयोगात् वमन्तात् अल् लोपः अनः ॥6-4-137॥

Sutra (18) stops the dropping of अ in, जन्मनी जन्मना जन्मने जन्मनः जन्मनोः जन्मनाम् जन्मनि, because of म् before अन्।

(19) आडो ना अस्त्रियाम् घेः अङ्गस्य ॥7-3-120॥

Sutra (19) is used to derive: वारिणा मधुना रविणा साधुना।

(20) शेषः घि असखि आ कडारात् एका सञ्ज्ञा ह्रस्वः च ॥1-4-7॥

(21) अस्थिदधिसक्थ्यक्षणां अनडुदात्तः अचि विभक्तौ अङ्गस्य नपुंसकस्य तृतीयादिषु ॥7-1-75॥

Sutra (21) tells that the final vowel in the words अस्थि, दधि, सक्थि, and अक्षि is replaced by अनङ् → अन् from {3.1} onwards when the प्रत्ययः starts with a vowel. This means that these इकारान्त-words take forms like the हलन्त-words from {3.1} onwards; remember that the final न् disappears for {3.2, 3.3, 4.2, 4.3, 5.2, 5.3, 7.3} प्रत्ययाः।

(22) टाडसिडःसाम् इनात्स्याः अतः अङ्गस्य ॥7-1-12॥

Sutra (22) is used to derive: रामेण फलेन रामाय फलाय रामस्य फलस्य।

(23) आङि च आपः एत् ओसि अङ्गस्य ॥7-3-105॥

Sutra (23) is used to derive: लतयाः।

(24) इकः अचि विभक्तौ नुम् नपुंसकस्य अङ्गस्य ॥7-1-73॥

Sutra (24) is used to derive: मधुनी मधुने मधुनः मधुनोः मधूनाम् मधुनि वरिणी वरिणे वारिणः वारिणोः वारीणाम् वारिणे।

(25) घेः ङिति गुणः अङ्गस्य सुपि ॥7-3-111॥

Sutra (25) is used to derive: रवये रवेः साधवे साधोः।

(26) याट् आपः ङिति अङ्गस्य ॥7-3-113॥

Sutra (26) is used to derive: लतायै लतायाः लतायाम्।

(27) आण् नद्याः ङिति अङ्गस्य ॥7-3-112॥

Sutra (27) is used to derive: नद्यै नद्याः नद्याम्।

(28) यू ख्याख्यौ नदी आ कडारात् एका सञ्ज्ञा ॥1-4-3॥

Sutra (28) is a definition (सञ्ज्ञा) sutra and says that the स्त्रीलिङ्ग words that end in either ई or ऊ or यू are given नदीसंज्ञा, some examples: नदी लेखनी वधू स्वश्रू।

(29) ङिति ह्रस्वः च आ कडारात् एका सञ्ज्ञा यू ख्याख्यौ नदी न इयडुवड्स्थानौ अस्त्री वा ॥1-4-6॥

(30) आटः च संहितायाम् अचि एकः पूर्वपरयोः वृद्धिः ॥6-1-90॥

Sutra (30) is used to derive: नद्यै नद्याः नद्याम्।

(31) डेः यः अतः अङ्गस्य ॥7-1-13॥

Sutra (31) is used to derive: फलाय रामाय।

(32) सुपि च अतः दीर्घः यञि अङ्गस्य ॥7-3-102॥

Sutra (32) is used to derive: फलाय रामाय।

(33) ङसिडःसोः च संहितायाम् एकः पूर्वपरयोः पूर्वः एङः अति ॥6-1-110॥

Sutra (33) is used to derive: रवेः साधोः।

(34) ऋतः उत संहितायाम् एकः पूर्वपरयोः अति ङसिङसोः ॥6-1-111 ॥

Sutra (34) is used to derive: पितुः दातुः।

(35) रात् सस्य पदस्य पूर्वत्र असिद्धम् संयोगान्तस्य लोपः ॥8-2-24 ॥

Sutra (35) is used to derive: पितुः दातुः।

(36) डेः आम् नद्यास्त्रीभ्यः अङ्गस्य ॥7-3-116 ॥

Sutra (36) is used to derive: नद्याम् वध्वाम् लतायाम्।

(37) अत् च घेः डेः औत् इदुञ्याम् अङ्गस्य ॥7-3-119 ॥

Sutra (37) is used to derive: रवौ साधौ।

(38) सम्बोधने च प्रथमा ॥2-3-47 ॥

Sutra (38) that in the sense of सम्बोधन, प्रथमा विभक्ति is used.

(39) न ङिसम्बुद्धोः पदस्य पूर्वत्र असिद्धम् नलोपः प्रातिपदिकान्तस्य ॥8-2-8 ॥

Sutra (39) is used to derive: हे नामन्, हे जन्मन्।

(40) एकवचनं सम्बुद्धिः सम्बोधने च ॥2-3-49 ॥

Sutra (40) is the definition of सम्बुद्धि and it says in सम्बोधन, एकवचन is called सम्बुद्धि।

(41) एङ्हस्वात् सम्बुद्धेः हल् लोपः ॥6-1-69 ॥

Sutra (41) is used to derive: राम फल।

(42) ह्रस्वस्य गुणः सम्बुद्धौ अङ्गस्य ॥7-3-108 ॥

Sutra (42) is used to derive: रवे स्वाते साधो धेनो।

(43) सम्बुद्धौ च एत् च आपः अङ्गस्य ॥7-3-106 ॥

Sutra (43) is used to derive: लते।

(44) अम्बार्थनद्योः ह्रस्वः सम्बुद्धौ अङ्गस्य ॥7-3-107 ॥

Sutra (44) is used to derive: हे अम्ब, हे अक्क, हे नदि, हे केतकि, हे वधु।

(45) नपुंसकात् च शी औङः अङ्गस्य ॥7-1-19 ॥

Sutra (45) is used to derive: नास्त्री जन्मनी वारिणी मधुनी।

(46) औङः आपः शी अङ्गस्य ॥7-1-18 ॥

Sutra (46) is used to derive: लते।

(47) प्रथमयोः पूर्वसवर्णः संहितायाम् अचि एकः पूर्वपरयोः अकः दीर्घः ॥6-1-102 ॥

Sutra (47) is used to derive: रवी साधू स्वाती धेनू मतिः नदीः।

(48) ओसि च अतः एत् अङ्गस्य ॥7-3-104 ॥

Sutra (48) is used to derive: रामयोः फलयोः लतयोः।

(49) दीर्घात् जसि च संहितायाम् अचि एकः पूर्वपरयोः अकः दीर्घः पूर्वसवर्णः न आत् इचि ॥6-1-105 ॥

Sutra (49) stops the application of sutra (47) and results in लताः। भैमीव्याख्या says that this is not significant for लताः as sutra (47) would have given the same final result but there are situations where this sutra (49) is needed. In the derivation of लताः it is normally included to ensure that the right process is being followed.

(50) जसि च ह्रस्वस्य गुणः अङ्गस्य ॥7-3-109 ॥

Sutra (50) is used to derive: कवयः मतयः साधवः धेनवः।

(51) जश्शसोः शिः नपुंसकात् अङ्गस्य ॥7-1-20 ॥

Sutra (51) tells that for नपुंसकलिङ्गः, जस् शस् are replaced by शि।

(52) शि सर्वनामस्थानम् ॥1-1-42 ॥

Sutra (52) that शि is also called सर्वनामस्थानम्।

(53) नपुंसकस्य झल् अचः नुम् सर्वनामस्थाने अङ्गस्य ॥7-1-72 ॥

It is due to sutra (53) that नि is seen for all नपुंसकलिङ्गः words (that end in झल् or अच) in {1.3} and {2.3}; झल् includes the 1st, 2nd, 3rd, and 4th consonants of each वर्ग (कवर्ग, चवर्ग, टवर्ग, तवर्ग, and पवर्ग), and अच includes all the vowels.

(54) सान्त महतः संयोगस्य न उपधायाः सर्वनामस्थाने असम्बुद्धौ अङ्गस्य दीर्घः ॥6-4-10 ॥

Sutra (54) is used to derive: धनूषि ज्योतीषि मनांसि।

(55) नुम्बिसर्जनीयशर्व्यावाये अपि पूर्वत्र असिद्धम् संहितायाम् अपदान्तस्य मूर्धन्यः सः इणकोः ॥8-3-58 ॥

Sutra (55) is a part of the षत्वविधानम् where स् changes to ष्।

(56) तस्मात् शसः नः पुंसि संहितायाम् पूर्वसवर्णः ॥6-1-103 ॥

Sutra (56) is used to derive: रामान् साधून् रवीन्।

(57) नलोपः प्रातिपदिकान्तस्य पदस्य पूर्वत्र असिद्धम् ॥8-2-7 ॥

Sutra (57) is used to derive: नामभिः जन्मभिः नामभ्याम् जन्माभ्याम् ज्ञानिभिः ज्ञानिभ्याम् ज्ञानिभ्यः नामसु ज्ञानिषु इत्यादयः।

(58) अतः भिस् ऐस् अङ्गस्य ॥7-1-9 ॥

Sutra (58) is used to derive: रामैः।

(59) बहुवचने झलि एत् अतः सुपि अङ्गस्य ॥7-3-103 ॥

Sutra (59) is used to derive: रामेभ्यः रामेषु।

(60) ह्रस्वनद्यापः नुट् आमि अङ्गस्य ॥7-1-54 ॥

Sutra (60) applies to all the words with a vowel ending and makes the effective {6.3} प्रत्ययः for the vowel ending words as नाम् instead आम्। Sutra (60) is used to derive: नदीनाम्, वधूनाम्, लतानाम्, मुनीनाम्, रामाणाम्, साधूनाम्, मधूनाम्, पितृणाम्, कर्तृणाम्। After sutra (60), sutra (61) is applied to the words with the ह्रस्वः endings to get the final form.

(61) नामि अङ्गस्य दीर्घः ॥6-4-3 ॥

Sutra (61) is used to derive: मुनीनाम्, रामाणाम्, साधूनाम्, मधूनाम्, पितृणाम्, कर्तृणाम्।

(62) रोः सुपि रः पूर्वत्र असिद्धम् संहितायाम् विसर्जनीयः ॥8-3-16 ॥

Sutra (62) is used to derive: मनःसु ज्योतिःषु।

(63) जसः शी अतः सर्वनाम्नः ॥7-1-17 ॥

Sutra (63) is used to derive: सर्वे।

(64) सर्वनाम्नः स्मै अतः ङेः ॥7-1-14 ॥

Sutra (64) is used to derive: यस्मै कस्मै अस्मै तस्मै एतस्मै अन्यस्मै एकस्मै।

(65) ङसिङ्घोः स्मात्स्मिनौ अतः सर्वनाम्नः ॥7-1-15 ॥

Sutra (65) is used to derive: सर्वस्मात् यस्मात् एकस्मात् सर्वस्मिन् यस्मिन् एकस्मिन् इत्यादयः।

(66) आमि सर्वनाम्नः सुट् आत् ॥7-1-52 ॥

Sutra (66) is used to derive: सर्वेषाम् तेषाम् इत्यादयः।

(67) सर्वनाम्नः स्याट् ह्रस्वः च ङिति आपः ॥7-3-114 ॥

Sutra (67) is used to derive: सर्वस्यै यस्यै कस्यै अस्यै तस्यै एतस्यै अन्यस्यै एकस्यै।

(68) त्यदादीनाम् अः विभक्तौ ॥7-2-102 ॥

Sutra (68) changes the last letter of त्यद्, तद्, यद्, एतद्, इदम्, अदस, and द्वि to अ।

(69) तदोः सः सौ अनन्त्ययोः विभक्तौ ॥7-2-106 ॥

Sutra (69) is used to derive: सः एषः।

(70) न लुमता अङ्गस्य प्रत्ययलोपे प्रत्ययलक्षणम् ॥1-1-63 ॥

Sutra (70) is used to derive: तद्।

(71) किम् कः विभक्तौ ॥7-2-103 ॥

Sutra (71) says that किम् becomes क for the purposes of obtaining the विभक्ति-tables.

(72) त्रेः त्रयः आमि ॥7-1-53 ॥

Sutra (72) is used to derive: त्रयाणाम्।

(73) त्रिचतुरोः स्त्रियां तिसृचतसृ विभक्तौ ॥7-2-99 ॥

Sutra (73) is used to derive: तिस्रः तिसृभिः तिसृभ्यः तिसृणाम् तिसृषु चतस्रः चतसृभिः चतसृभ्यः चतसृणाम् चतसृषु।

(74) अचि रः ऋतः तिसृचतसृ विभक्तौ ॥7-2-100 ॥

Sutra (74) is used to derive: तिस्रः तिसृभिः तिसृभ्यः तिसृणाम् तिसृषु चतस्रः चतसृभिः चतसृभ्यः चतसृणाम् चतसृषु।

(75) न तिसृचतसृ नामि ॥6-4-4 ॥

Sutra (75) is used to derive: तिसृणाम्, चतसृणाम्।

(76) चतुरनडुहोः आम् उदात्तः सर्वनामस्थाने ॥7-1-98 ॥

Sutra (76) is used to derive: चत्वारः।

(77) षड्दुर्भ्यः च आमि नुट् ॥7-1-55 ॥

Sutra (77) is used to derive: चतुर्णाम् पञ्चानाम् षण्णाम् सप्तानाम् अष्टानाम् नवानाम् दशानाम्।

(78) षड्भ्यः लुक् जश्शसोः ॥7-1-22 ॥

Sutra (78) is used to derive: पञ्च षड् सप्त अष्ट नव दश।

(79) न उपधायाः नामि दीर्घः ॥6-4-7 ॥

Sutra (79) is used to derive: पञ्चानाम् सप्तानाम् अष्टानाम् नवानाम् दशानाम्।

(80) स्त्रियाः अचि इयङ् अङ्गस्य ॥6-4-79 ॥

Sutra (80) is used to derive: स्त्रियौ

(81) एरनेकाचोऽसंयोगपूर्वस्य अचि यण् अङ्गस्य धातोः ॥6-4-82 ॥

Sutra (81) is used to derive: प्रथ्यौ। Please note that “गतिकारकाभ्यामन्यपूर्वस्य नेष्यते” इति वार्तिकं काशिकायामेव वर्तते, परमनियौ, परमनियः इति।

188 More सुबन्तरूपाणि

(२६) भवादृश (पु०) Like You			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	भवादृशः	भवादृशौ	भवादृशाः
द्वितीया	भवादृशम्	भवादृशौ	भवादृशान्
तृतीया	भवादृशेन	भवादृशाभ्याम्	भवादृशैः
चतुर्थी	भवादृशाय	भवादृशाभ्याम्	भवादृशेभ्यः
पञ्चमी	भवादृशात्	भवादृशाभ्याम्	भवादृशेभ्यः
षष्ठी	भवादृशस्य	भवादृशयोः	भवादृशानाम्
सप्तमी	भवादृशे	भवादृशयोः	भवादृशेषु
सम्बोधन	हे भवादृश	हे भवादृशौ	हे भवादृशाः

(२७) विश्वपा (पु०) Protector of the Universe			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	विश्वपाः	विश्वपा	विश्वपाः
द्वितीया	विश्वपाम्	विश्वपौ	विश्वपः
तृतीया	विश्वपा	विश्वपाभ्याम्	विश्वपाभिः
चतुर्थी	विश्वपे	विश्वपाभ्याम्	विश्वपाभ्यः
पञ्चमी	विश्वपः	विश्वपाभ्याम्	विश्वपाभ्यः
षष्ठी	विश्वपः	विश्वपोः	विश्वपाम्
सप्तमी	विश्वपि	विश्वपोः	विश्वपासु
सम्बोधन	हे विश्वपाः	हे विश्वपौ	हे विश्वपाः

(२८) पति (पु०) Husband			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	पतिः	पती	पतयः
द्वितीया	पतिम्	पती	पतीन्
तृतीया	पत्या	पतिभ्याम्	पतिभिः
चतुर्थी	पत्ये	पतिभ्याम्	पतिभ्यः
पञ्चमी	पत्युः	पतिभ्याम्	पतिभ्यः
षष्ठी	पत्युः	पत्योः	पतीनाम्
सप्तमी	पत्यौ	पत्योः	पतिषु
सम्बोधन	हे पते	हे पती	हे पतयः

(२९) सखि (पु०) Friend			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सखा	सखायौ	सखायः
द्वितीया	सखायम्	सखायौ	सखीन्
तृतीया	सख्या	सखिभ्याम्	सखिभिः
चतुर्थी	सख्ये	सखिभ्याम्	सखिभ्यः
पञ्चमी	सख्युः	सखिभ्याम्	सखिभ्यः
षष्ठी	सख्युः	सख्योः	सखीनाम्
सप्तमी	सख्यौ	सख्योः	सखिषु
सम्बोधन	हे सखे	हे सखायौ	हे सखायः

(३०) अक्षि (नपु०) Eye			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अक्षि	अक्षिणी	अक्षीणि
द्वितीया	अक्षि	अक्षिणी	अक्षीणि
तृतीया	अक्षणा	अक्षिभ्याम्	अक्षिभिः
चतुर्थी	अक्षणे	अक्षिभ्याम्	अक्षिभ्यः
पञ्चमी	अक्षणः	अक्षिभ्याम्	अक्षिभ्यः
षष्ठी	अक्षणः	अक्षणोः	अक्षणाम्
सप्तमी	अक्षिण-अक्षणि	अक्षणोः	अक्षिषु
सम्बोधन	हे अक्षे-अक्षि	हे अक्षिणी	हे अक्षीणि

(३१) शुचि (नपु०) Clean			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	शुचि	शुचिनी	शुचीनि
द्वितीया	शुचि	शुचिनी	शुचीनि
तृतीया	शुचिना	शुचिभ्याम्	शुचिभिः
चतुर्थी	शुचये-शुचिने	शुचिभ्याम्	शुचिभ्यः
पञ्चमी	शुचेः-शुचिनः	शुचिभ्याम्	शुचिभ्यः
षष्ठी	शुचेः-शुचिनः	शुच्योः-शुचिनोः	शुचीनाम्
सप्तमी	शुचौ-शुचिनि	शुच्योः-शुचिनोः	शुचिषु
सम्बोधन	हे शुचि-शुचे	हे शुचिनी	हे शुचीनि

(३२) प्रधी (पु०) Great Intelligence			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	प्रधीः	प्रध्यौ	प्रध्यः
द्वितीया	प्रध्यम्	प्रध्यौ	प्रध्यः
तृतीया	प्रध्या	प्रधीभ्याम्	प्रदीभिः
चतुर्थी	प्रध्ये	प्रधीभ्याम्	प्रधीभ्यः
पञ्चमी	प्रध्यः	प्रधीभ्याम्	प्रधिभ्यः
षष्ठी	प्रध्यः	प्रध्योः	प्रध्याम्
सप्तमी	प्रध्यि	प्रध्योः	प्रधीषु
सम्बोधन	हे प्रधीः	हे प्रध्यौ	हे प्रध्यः

(३३) सुधी (पु०) Intelligence			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सुधीः	सुधियौ	सुधियः
द्वितीया	सुधियम्	सुधियौ	सुधियः
तृतीया	सुधिया	सुधीभ्याम्	सुधीभिः
चतुर्थी	सुधिये	सुधीभ्याम्	सुधीभ्यः
पञ्चमी	सुधियः	सुधीभ्याम्	सुधीभ्यः
षष्ठी	सुधियः	सुधियोः	सुधियाम्
सप्तमी	सुधियि	सुधियोः	सुधीषु
सम्बोधन	हे सुधीः	हे सुधियौ	हे सुधियः

(३४) श्री (स्त्री०) Prosperity			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	श्रीः	श्रियौ	श्रियः
द्वितीया	श्रियम्	श्रियौ	श्रियः
तृतीया	श्रिया	श्रीभ्याम्	श्रीभिः
चतुर्थी	श्रियै-श्रिये	श्रीभ्याम्	श्रीभ्यः
पञ्चमी	श्रियाः-श्रियः	श्रीभ्याम्	श्रीभ्यः
षष्ठी	श्रीयाः-श्रियः	श्रियोः	श्रीणाम्-श्रियाम्
सप्तमी	श्रियाम्-श्रियि	श्रियोः	श्रीषु
सम्बोधन	हे श्रीः	हे श्रियौ	हे श्रियः

(३५) स्त्री (स्त्री०) Woman			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	स्त्री	स्त्रियौ	स्त्रियः
द्वितीया	स्त्रियम्-स्त्रीम्	स्त्रियौ	स्त्रियः-स्त्रीः
तृतीया	स्त्रिया	स्त्रीभ्याम्	स्त्रीभिः
चतुर्थी	स्त्रियै	स्त्रीभ्याम्	स्त्रीभ्यः
पञ्चमी	स्त्रियाः	स्त्रीभ्याम्	स्त्रीभ्यः
षष्ठी	स्त्रियाः	स्त्रियोः	स्त्रीणाम्
सप्तमी	स्त्रियाम्	स्त्रियोः	स्त्रीषु
सम्बोधन	हे स्त्रि	हे स्त्रियौ	हे स्त्रियः

(३६) सखी (पु०) Friend			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सखा	सखायौ	सखायः
द्वितीया	सखायम्	सखायौ	सख्यः
तृतीया	सख्या	सखीभ्याम्	सखीभिः
चतुर्थी	सख्ये	सखीभ्याम्	सखीभ्यः
पञ्चमी	सख्युः	सखीभ्याम्	सखीभ्यः
षष्ठी	सख्युः	सख्योः	सख्याम्
सप्तमी	सख्यि	सख्योः	सखीषु
सम्बोधन	हे सखा	हे सखायौ	हे सखायः

(३७) बहु (नपु०) Many			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	बहु	बहुनी	बहूनि
द्वितीया	बहु	बहुनी	बहूनि
तृतीया	बहुना	बहुभ्याम्	बहुभिः
चतुर्थी	बहुने-बहवे	बहुभ्याम्	बहुभ्यः
पञ्चमी	बहोः-बहुनः	बहुभ्याम्	बहुभ्यः
षष्ठी	बहोः-बहुनः	बहोः-बहुनोः	बहूनाम्
सप्तमी	बहौ-बहुनि	बहोः-बहुनोः	बहुषु
सम्बोधन	हे बहु-बहो	हे बहुनी	हे बहूनि

(३८) स्वयम्भू (पु०) Brahma			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	स्वयम्भूः	स्वयम्भुवौ	स्वयम्भुवः
द्वितीया	स्वयम्भुवम्	स्वयम्भुवौ	स्वयम्भुवः
तृतीया	स्वयम्भुवा	स्वयम्भूभ्याम्	स्वयम्भूभिः
चतुर्थी	स्वयम्भुवे	स्वयम्भूभ्याम्	स्वयम्भूभ्यः
पञ्चमी	स्वयम्भुवः	स्वयम्भूभ्याम्	स्वयम्भूभ्यः
षष्ठी	स्वयम्भुवः	स्वयम्भुवोः	स्वयम्भुवाम्
सप्तमी	स्वयम्भुवि	स्वयम्भुवोः	स्वयम्भूषु
सम्बोधन	हे स्वयम्भूः	हे स्वयम्भुवौ	हे स्वयम्भुवः

(३९) भू (स्त्री०) Earth			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	भूः	भुवौ	भुवः
द्वितीया	भुवम्	भुवौ	भुवः
तृतीया	भुवा	भूभ्याम्	भूभिः
चतुर्थी	भुवै-भुवे	भूभ्याम्	भूभ्यः
पञ्चमी	भुवाः-भुवः	भूभ्याम्	भूभ्यः
षष्ठी	भुवाः-भुवः	भुवोः	भूनाम्-भुवाम्
सप्तमी	भुवाम्-भुवि	भुवोः	भूषु
सम्बोधन	हे भूः	हे भुवौ	हे भुवः

(४०) नृ (पु०) Man			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	ना	नरौ	नरः
द्वितीया	नरम्	नरौ	नृन्
तृतीया	न्रा	नृभ्याम्	नृभिः
चतुर्थी	न्रे	नृभ्याम्	नृभ्यः
पञ्चमी	नृः	नृभ्याम्	नृभ्यः
षष्ठी	नृः	न्रोः	नृणाम्-नृणाम्
सप्तमी	नरि	न्रोः	नृषु
सम्बोधन	हे नः	हे नरौ	हे नरः

(४१) स्वसृ (स्त्री०) Sister			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	स्वसा	स्वसारौ	स्वसारः
द्वितीया	स्वसारम्	स्वसारौ	स्वसृः
तृतीया	स्वस्त्रा	स्वसृभ्याम्	स्वसृभिः
चतुर्थी	स्वस्त्रे	स्वसृभ्याम्	स्वसृभ्यः
पञ्चमी	स्वसुः	स्वसृभ्याम्	स्वसृभ्यः
षष्ठी	स्वसुः	स्वस्रोः	स्वसृणाम्
सप्तमी	स्वसारि	स्वस्रोः	स्वसृषु
सम्बोधन	हे स्वसः	हे स्वसारौ	हे स्वसारः

(४२) मातृ (स्त्री०) Mother			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	माता	मातरौ	मातरः
द्वितीया	मातरम्	मातरौ	मातृः
तृतीया	मात्रा	मातृभ्याम्	मातृभिः
चतुर्थी	मात्रे	मातृभ्याम्	मातृभ्यः
पञ्चमी	मातुः	मातृभ्याम्	मातृभ्यः
षष्ठी	मातुः	मात्रोः	मातृणाम्
सप्तमी	मातरि	मात्रोः	मातृषु
सम्बोधन	हे मातः	हे मातरौ	हे मातरः

(४६) ग्लौ (पु०) Moon			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	ग्लौः	ग्लावौ	ग्लावः
द्वितीया	ग्लावम्	ग्लावौ	ग्लावः
तृतीया	ग्लावा	ग्लौभ्याम्	ग्लौभिः
चतुर्थी	ग्लावे	ग्लौभ्याम्	ग्लौभ्यः
पञ्चमी	ग्लावः	ग्लौभ्याम्	ग्लौभ्यः
षष्ठी	ग्लावः	ग्लावोः	ग्लावाम्
सप्तमी	ग्लावि	ग्लावोः	ग्लौषु
सम्बोधन	हे ग्लौः	हे ग्लावौ	हे ग्लावः

(४३) दातृ (नपु०) Giver			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	दातृ	दातृणी	दातृणी
द्वितीया	दातृ	दातृणी	दातृणी
तृतीया	दातृणा-दात्रा	दातृभ्याम्	दातृभिः
चतुर्थी	दातृणे-दात्रे	दातृभ्याम्	दातृभ्यः
पञ्चमी	दातृणः-दातुः	दातृभ्याम्	दातृभ्यः
षष्ठी	दातृणः-दातुः	दातृणोः-दात्रोः	दातृणाम्
सप्तमी	दातृणि-दातरि	दातृणोः-दात्रोः	दातृषु
सम्बोधन	हे दातः-दातृ	हे दातृणी	हे दातृणी

(४७) नौ (स्त्री०) Boat			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	नौः	नावौ	नावः
द्वितीया	नावम्	नावौ	नावः
तृतीया	नावे	नौभ्याम्	नौभिः
चतुर्थी	नावे	नौभ्याम्	नौभ्यः
पञ्चमी	नावः	नौभ्याम्	नौभ्यः
षष्ठी	नावः	नावोः	नावाम्
सप्तमी	नावि	नावोः	नौषु
सम्बोधन	हे नौः	हे नवौ	हे नावः

(४४) रै (पु०) Wealth			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	राः	रायौ	रायः
द्वितीया	रायम्	रायौ	रायः
तृतीया	राया	राभ्याम्	राभिः
चतुर्थी	राये	राभ्याम्	राभ्यः
पञ्चमी	रायः	राभ्याम्	राभ्यः
षष्ठी	रायः	रायोः	रायाम्
सप्तमी	रायि	रायोः	रासु
सम्बोधन	हे राः	हे रायौ	हे रायः

(४८) प्राञ्च (पु०) East			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	प्राङ्	प्राञ्चौ	प्राञ्चः
द्वितीया	प्राञ्चम्	प्राञ्चौ	प्राचः
तृतीया	प्राचा	प्राग्भ्याम्	प्राग्भिः
चतुर्थी	प्राचे	प्राग्भ्याम्	प्राग्भ्यः
पञ्चमी	प्राचः	प्राग्भ्याम्	प्राग्भ्यः
षष्ठी	प्राचः	प्राचोः	प्राचाम्
सप्तमी	प्राचि	प्राचोः	प्राक्षु
सम्बोधन	हे प्राङ्	हे प्राञ्चौ	हे प्राञ्चः

(४५) गो (पु०) Cow			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	गौः	गावौ	गावः
द्वितीया	गाम्	गावौ	गाः
तृतीया	गवा	गोभ्याम्	गोभिः
चतुर्थी	गवे	गोभ्याम्	गोभ्यः
पञ्चमी	गोः	गोभ्याम्	गोभ्यः
षष्ठी	गोः	गवोः	गवाम्
सप्तमी	गवि	गवोः	गोषु
सम्बोधन	हे गौः	हे गावौ	हे गावः

(४९) जलमुच (पु०) Cloud			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	जलमुक्-ग्	जलमुचौ	जलमुचः
द्वितीया	जलमुचम्	जलमुचौ	जलमुचः
तृतीया	जलमुचा	जलमुग्भ्याम्	जलमुग्भिः
चतुर्थी	जलमुचे	जलमुग्भ्याम्	जलमुग्भ्यः
पञ्चमी	जलमुचः	जलमुग्भ्याम्	जलमुग्भ्यः
षष्ठी	जलमुचः	जलमुचोः	जलमुचाम्
सप्तमी	जलमुचि	जलमुचोः	जलमुक्षु
सम्बोधन	हे जलमुक्	हे जलमुचौ	हे जलमुचः

(५०) वाच (स्त्री०) Speech			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	वाक्-वाग्	वाचौ	वाचः
द्वितीया	वाचम्	वाचौ	वाचः
तृतीया	वाचा	वाग्भ्याम्	वाग्भिः
चतुर्थी	वाचे	वाग्भ्याम्	वाग्भ्यः
पञ्चमी	वाचः	वाग्भ्याम्	वाग्भ्यः
षष्ठी	वाचः	वाचोः	वाचाम्
सप्तमी	वाचि	वाचोः	वाक्षु
सम्बोधन	हे वाक्-वाग्	हे वाचौ	हे वाचः

(५१) सुवाच (नपु०) Praiseworthy			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सुवाक्	सुवाची	सुवाञ्चि
द्वितीया	सुवाक्	सुवाची	सुवाञ्चि
सम्बोधन	हे सुवाक्	हे सुवाची	हे सुवाञ्चि
शेषं जलमुच् शब्दवत्			

(५२) वणिज् (पु०) Trader			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	वणिक्-ग्	वणिजौ	वणिजः
द्वितीया	वणिजम्	वणिजौ	वणिजः
तृतीया	वणिजा	वणिग्भ्याम्	वणिग्भिः
चतुर्थी	वणिजे	वणिग्भ्याम्	वणिग्भ्यः
पञ्चमी	वणिजः	वणिग्भ्याम्	वणिग्भ्यः
षष्ठी	वणिजः	वणिजोः	वणिजाम्
सप्तमी	वणिजि	वणिजोः	वणिक्षु
सम्बोधन	हे वणिक्-ग्	हे वणिजौ	हे वणिजः

(५३) सम्राज् (पु०) Sovereign			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सम्राट्-ड्	सम्राजौ	सम्राजः
द्वितीया	सम्राजम्	सम्राजौ	सम्राजः
तृतीया	सम्राजा	सम्राज्याम्	सम्राज्भिः
चतुर्थी	सम्राजे	सम्राज्याम्	सम्राज्भिः
पञ्चमी	सम्राजः	सम्राज्याम्	सम्राज्भिः
षष्ठी	सम्राजः	सम्राजोः	सम्राजाम्
सप्तमी	सम्राजि	सम्राजोः	सम्राज्भु
सम्बोधन	हे सम्राट्-ड्	हे सम्राजौ	हे सम्राजः

(५४) ऋत्विज् (पु०) Priest			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	ऋत्विक्	ऋत्विजौ	ऋत्विजः
द्वितीया	ऋत्विजम्	ऋत्विजौ	ऋत्विजः
तृतीया	ऋत्विजा	ऋत्विग्भ्याम्	ऋत्विग्भिः
चतुर्थी	ऋत्विजे	ऋत्विग्भ्याम्	ऋत्विग्भ्यः

पञ्चमी	ऋत्विजः	ऋत्विग्भ्याम्	ऋत्विग्भ्यः
षष्ठी	ऋत्विजः	ऋत्विजोः	ऋत्विजाम्
सप्तमी	ऋत्विजि	ऋत्विजोः	ऋत्विक्षु
सम्बोधन	हे ऋत्विक्	हे ऋत्विजौ	हे ऋत्विजः

(५५) स्रज् (स्त्री०) Garland			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	स्रक्-ग्	स्रजौ	स्रजः
द्वितीया	स्रजम्	स्रजौ	स्रजः
तृतीया	स्रजा	स्रग्भ्याम्	स्रग्भिः
चतुर्थी	स्रजे	स्रग्भ्याम्	स्रग्भ्यः
पञ्चमी	स्रजः	स्रग्भ्याम्	स्रग्भ्यः
षष्ठी	स्रजः	स्रजोः	स्रजाम्
सप्तमी	स्रजि	स्रजोः	स्रक्षु
सम्बोधन	हे स्रक्	हे स्रजौ	हे स्रजः

(५६) असृज् (नपु०) Saffron			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	असृक्	असृजी	असृञ्चि
द्वितीया	असृक्	असृजी	असृञ्चि
सम्बोधन	हे असृक्	हे असृजी	हे असृञ्चि
शेषं वणिज् शब्दवत्			

(५७) सरट् (स्त्री०) Lizard			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सरट्-सरड्	सरटौ	सरटः
द्वितीया	सरटम्	सरटौ	सरटः
तृतीया	सरटा	सरट्याम्	सरट्भिः
चतुर्थी	सरटे	सरट्याम्	सरट्भिः
पञ्चमी	सरटः	सरट्याम्	सरट्भिः
षष्ठी	सरटः	सरटोः	सरटाम्
सप्तमी	सरटि	सरटोः	सरट्भु
सम्बोधन	हे सरट्-सरड्	हे सरटौ	हे सरटः

(५८) मरुत् (पु०) Wind			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	मरुत्	मरुतौ	मरुतः
द्वितीया	मरुतम्	मरुतौ	मरुतः
तृतीया	मरुता	मरुत्याम्	मरुद्भिः
चतुर्थी	मरुते	मरुत्याम्	मरुद्भिः
पञ्चमी	मरुतः	मरुत्याम्	मरुद्भिः
षष्ठी	मरुतः	मरुतोः	मरुताम्
सप्तमी	मरुति	मरुतोः	मरुत्सु
सम्बोधन	हे मरुत्	हे मरुतौ	हे मरुतः

(५९) जगत् (नपु०) World			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	जगत्	जगती	जगन्ति
द्वितीया	जगत्	जगती	जगन्ति
सम्बोधन	हे जगत्	हे जगती	हे जगन्ति
शेषं मरुत् शब्दवत्			

(६०) ददत् (नपु०) The Giving One			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	ददत्	ददती	ददति-ददन्ति
द्वितीया	ददत्	ददती	ददति-ददन्ति
सम्बोधन	हे ददत्	हे ददती	हे ददति-ददन्ति
शेषं मरुत् शब्दवत्			

(६१) तुदत् (नपु०) The Troubling One			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	तुदत्	तुदन्ती	तुदती-तुदन्ति
द्वितीया	तुदत्	तुदन्ती	तुदती-तुदन्ति
सम्बोधन	हे तुदत्	हे तुदन्ती	हे तुदती-तुदन्ति
शेषं मरुत् शब्दवत्			

(६२) पचत् (नपु०) The Cooking One			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	पचत्	पचन्ती	पचन्ति
द्वितीया	पचत्	पचन्ती	पचन्ति
सम्बोधन	हे पचत्	हे पचन्ती	हे पचन्ति
शेषं मरुत् शब्दवत्			

(६३) महत् (नपु०) Great			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	महत्	महती	महान्ति
द्वितीया	महत्	महती	महान्ति
सम्बोधन	हे महत्	हे महती	हे महान्ति
शेषं महत्-पुंवत्			

(६४) दत् (पु०) Tooth			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा			
द्वितीया			दतः
तृतीया	दता	दद्याम्	दद्मिः
चतुर्थी	दते	दद्याम्	दद्यः
पञ्चमी	दतः	दद्याम्	दद्यः
षष्ठी	दतः	दतोः	दताम्
सप्तमी	दति	दतोः	दत्सु

(६५) महत् (पु०) Great			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	महान्	महान्तौ	महान्तः
द्वितीया	महान्तम्	महान्तौ	महतः
तृतीया	महता	महद्भ्याम्	महद्भिः
चतुर्थी	महते	महद्भ्याम्	महद्भ्यः
पञ्चमी	महतः	महद्भ्याम्	महद्भ्यः
षष्ठी	महतः	महतोः	महताम्
सप्तमी	महति	महतोः	महत्सु
सम्बोधन	हे महन्	हे महान्तौ	हे महान्तः

(६६) शरद् (स्त्री०) Winter			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	शरत्-शरद्	शरदौ	शरदः
द्वितीया	शरदम्	शरदौ	शरदः
तृतीया	शरदा	शरद्भ्याम्	शरद्भिः
चतुर्थी	शरदे	शरद्भ्याम्	शरद्भ्यः
पञ्चमी	शरदः	शरद्भ्याम्	शरद्भ्यः
षष्ठी	शरदः	शरदोः	शरदाम्
सप्तमी	शरदि	शरदोः	शरत्सु
सम्बोधन	हे शरत्-शरद्	हे शरदौ	हे शरदः

(६७) पद् (पु०) Foot			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा			
द्वितीया			पदः
तृतीया	पदा	पद्भ्याम्	पद्भिः
चतुर्थी	पदे	पद्भ्याम्	पद्भ्यः
पञ्चमी	पदः	पद्भ्याम्	पद्भ्यः
षष्ठी	पदः	पदोः	पदाम्
सप्तमी	पदि	पदोः	पत्सु
सम्बोधन			

(६८) हृद् (नपु०) Heart			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	हृत्	हृदी	हृन्दि
द्वितीया	हृत्	हृदी	हृन्दि
सम्बोधन	हे हृत्	हे हृदी	हे हृन्दि
शेषं सुहृद् शब्दवत्			

(६९) सुहृद् (पु०) Kind-hearted			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सुहृत्-द्	सुहृदौ	सुहृदः
द्वितीया	सुहृदम्	सुहृदौ	सुहृदः
तृतीया	सुहृदा	सुहृद्भ्याम्	सुहृद्भिः

चतुर्थी	सुहृदे	सुहृद्भ्याम्	सुहृद्भ्यः
पञ्चमी	सुहृदः	सुहृद्भ्याम्	सुहृद्भिः
षष्ठी	सुहृदः	सुहृदोः	सुहृदाम्
सप्तमी	सुहृदि	सुहृदोः	सुहृदसु
सम्बोधन	हे सुहृत्-द्	हे सुहृदौ	हे सुहृदः

(७०) समिध् (स्त्री०) Firewood			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	समित्-द्	समिधौ	समिधः
द्वितीया	समिधम्	समिधौ	समिधः
तृतीया	समिधा	समिद्भ्याम्	समिद्भिः
चतुर्थी	समिधे	समिद्भ्याम्	समिद्भ्यः
पञ्चमी	समिधः	समिद्भ्याम्	समिद्भ्यः
षष्ठी	समिधः	समिधोः	समिधाम्
सप्तमी	समिधि	समिधोः	समित्सु
सम्बोधन	हे समित्-द्	हे समिधौ	हे समिधः

(७१) क्षुध् (स्त्री०) Hunger			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	क्षुत्	क्षुधौ	क्षुधः
द्वितीया	क्षुधम्	क्षुधौ	क्षुधः
तृतीया	क्षुधा	क्षुद्भ्याम्	क्षुद्भिः
चतुर्थी	क्षुधे	क्षुद्भ्याम्	क्षुद्भ्यः
पञ्चमी	क्षुधः	क्षुद्भ्याम्	क्षुद्भ्यः
षष्ठी	क्षुधः	क्षुधोः	क्षुधाम्
सप्तमी	क्षुधि	क्षुधोः	क्षुत्सु
सम्बोधन	हे क्षुत्	हे क्षुधौ	हे क्षुधः

(७२) राजन् (पु०) King			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	राजा	रजानौ	राजानः
द्वितीया	राजानम्	रजानौ	राज्ञः
तृतीया	राज्ञा	राजभ्याम्	राजभिः
चतुर्थी	राज्ञे	राजभ्याम्	राजभ्यः
पञ्चमी	राज्ञः	राजभ्याम्	राजभ्यः
षष्ठी	राज्ञः	राज्ञोः	राज्ञाम्
सप्तमी	राज्ञि	राज्ञोः	राजसु
सम्बोधन	हे राजन्	हे राजानौ	हे राजानः

(७३) मघवन् (पु०) Indra			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	मघवा	मघवानौ	मघवानः
द्वितीया	मघवानम्	मघवानौ	मघोनः
तृतीया	मघोना	मघवभ्याम्	मघवभिः

चतुर्थी	मघोने	मघवभ्याम्	मघवभ्यः
पञ्चमी	मघोनः	मघवभ्याम्	मघवभ्यः
षष्ठी	मघोनः	मघोनोः	मघोनाम्
सप्तमी	मघोनि	मघोनोः	मघवसु
सम्बोधन	हे मघवन्	हे मघवानौ	हे मघवानः

(७४) मघवन् (पु०) Indra			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	मघवान्	मघवन्तौ	मघवन्तः
द्वितीया	मघवन्तम्	मघवन्तौ	मघवतः
सम्बोधन	हे मघवन्	हे मघवन्तौ	हे मघवन्तः
शेषं मरुत् शब्दवत्			

(७५) युवन् (पु०) Youth			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	युवा	युवानौ	युवानः
द्वितीया	युवानम्	युवानौ	यूनः
तृतीया	यूना	युवभ्याम्	युवभिः
चतुर्थी	यूने	युवभ्याम्	युवभ्यः
पञ्चमी	यूनः	युवभ्याम्	युवभ्यः
षष्ठी	यूनः	यूनोः	यूनाम्
सप्तमी	युनि	यूनोः	युवसु
सम्बोधन	हे युवन्	हे युवानौ	हे युवानः

(७६) श्वन् (पु०) Dog			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	श्व	श्वानौ	श्वानः
द्वितीया	श्वानम्	श्वानौ	श्वनः
तृतीया	श्वना	श्वभ्याम्	श्वभिः
चतुर्थी	श्वने	श्वभ्याम्	श्वभ्यः
पञ्चमी	श्वनः	श्वभ्याम्	श्वभ्यः
षष्ठी	श्वनः	श्वनोः	श्वनाम्
सप्तमी	श्वनि	श्वनोः	श्वसु
सम्बोधन	हे श्वन्	हे श्वानौ	हे श्वानः

(७७) अर्वन् (पु०) Horse			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अर्वा	अर्वन्तौ	अर्वन्तः
द्वितीया	अर्वन्तम्	अर्वन्तौ	अर्वतः
तृतीया	अर्वता	अर्वभ्याम्	अर्वद्भिः
चतुर्थी	अर्वते	अर्वभ्याम्	अर्वद्भ्यः
पञ्चमी	अर्वतः	अर्वभ्याम्	अर्वद्भ्यः
षष्ठी	अर्वतः	अर्वतोः	अर्वताम्
सप्तमी	अर्वति	अर्वतोः	अर्वत्सु
सम्बोधन	हे अर्वन्	हे अर्वन्तौ	हे अर्वन्तः

(७८) मूर्धन् (पु०) Head			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	मूर्धा	मूर्धानौ	मूर्धानः
द्वितीया	मूर्धानम्	मूर्धानौ	मूर्ध्नः
तृतीया	मूर्धा	मूर्धभ्याम्	मूर्धभिः
चतुर्थी	मूर्ध्ने	मूर्धभ्यम्	मूर्धभ्यः
पञ्चमी	मूर्धनः	मूर्धभ्यम्	मूर्धभ्यः
षष्ठी	मूर्धनः	मूर्ध्नोः	मूर्ध्नाम्
सप्तमी	मूर्ध्नि-मूर्धानि	मूर्ध्नोः	मूर्धसु
सम्बोधन	हे मूर्धन्	हे मूर्धानौ	हे मूर्धानः

(७९) लघिमन् (पु०) Smaller			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	लघिमा	लघिमानौ	लघिमानः
द्वितीया	लघिमानम्	लघिमानौ	लघिमन्
तृतीया	लघिन्ना	लघिमभ्याम्	लघिमभिः
चतुर्थी	लघिन्ने	लघिमभ्याम्	लघिमभ्यः
पञ्चमी	लघिमन्	लघिमभ्याम्	लघिमभ्यः
षष्ठी	लघिमन्	लघिमनोः	लघिमन्नाम्
सप्तमी	लघिमन्नि-लघिमनि	लघिमनोः	लघिमसु
सम्बोधन	हे लघिमन्	हे लघिमानौ	हे लघिमानः

(८०) महिमन् (पु०) Greatness			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	महिमा	महिमानौ	महिमानः
द्वितीया	महिमानम्	महिमानौ	महिमन्
तृतीया	महिन्ना	महिमभ्याम्	महिमभिः
चतुर्थी	महिन्ने	महिमभ्याम्	महिमभ्यः
पञ्चमी	महिमन्	महिमभ्याम्	महिमभ्यः
षष्ठी	महिमन्	महिमनोः	महिमन्नाम्
सप्तमी	महिमन्नि-महिमनि	महिमनोः	महिमसु
सम्बोधन	हे महिमन्	हे महिमानौ	हे महिमानः

(८१) अस्थायिन् (नपु०) Temporary			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अस्थायि	अस्थायिनी	अस्थायीनि
द्वितीया	अस्थायि	अस्थायिनी	अस्थायीनि
तृतीया	अस्थायिना	अस्थायिभ्याम्	अस्थायिभिः
चतुर्थी	अस्थायिने	अस्थायिभ्याम्	अस्थायिभ्यः
पञ्चमी	अस्थायिनः	अस्थायिभ्याम्	अस्थायिभ्यः
षष्ठी	अस्थायिनः	अस्थायिनोः	अस्थायिनाम्
सप्तमी	अस्थायिनि	अस्थायिनोः	अस्थायिषु
सम्बोधन	हे अस्थायि-अस्थायिन्	हे अस्थायिनी	हे अस्थायीनि

(८२) गुणिन् (नपु०) With Good Qualities			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	गुणि	गुणिनी	गुणीनि
द्वितीया	गुणि	गुणिनी	गुणीनि
सम्बोधन	हे गुणिन्-गुणि	हे गुणिनी	हे गुणीनि
शेषं ज्ञानिन्-पुंवत्			

(८३) पथिन् (पु०) Traveller			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	पन्थाः	पन्थानौ	पन्थानः
द्वितीया	पन्थानम्	पन्थानौ	पथः
तृतीया	पथाः	पथिभ्याम्	पथिभिः
चतुर्थी	पथे	पथिभ्याम्	पथिभ्यः
पञ्चमी	पथः	पथिभ्याम्	पथिभ्यः
षष्ठी	पथः	पथोः	पथाम्
सप्तमी	पथि	पथोः	पथिषु
सम्बोधन	हे पन्थाः	हे पन्थानौ	हे पन्थानः

(८४) अहन् (नपु०) Day			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अहः	अह्नी-अहनी	अहानि
द्वितीया	अहः	अह्नी-अहनी	अहानि
तृतीया	अह्ना	अहोभ्याम्	अहोभिः
चतुर्थी	अह्ने	अहोभ्याम्	अहोभ्यः
पञ्चमी	अह्नः	अहोभ्याम्	अहोभ्यः
षष्ठी	अह्नः	अहोः	अह्नाम्
सप्तमी	अह्नि-अहनि	अहोः	अहः-सु-अहस्सु
सम्बोधन	हे अहः	हे अह्नी-अहनी	हे अहानि

(८५) भाविन् (नपु०) Imminent			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	भावि	भाविनी	भावीनि
द्वितीया	भावि	भाविनी	भावीनि
तृतीया	भाविना	भाविभ्याम्	भाविभ्यः
चतुर्थी	भाविने	भाविभ्याम्	भाविभ्यः
पञ्चमी	भाविनः	भाविभ्याम्	भाविभ्यः
षष्ठी	भाविनः	भाविनोः	भाविनाम्
सप्तमी	भाविनि	भाविनोः	भाविषु
सम्बोधन	हे भावि	हे भाविनी	हे भावीनि

(८६) अप् (स्त्री०) Water			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा			आपः
द्वितीया			अपः
तृतीया			अद्भिः
चतुर्थी			अद्भ्यः
पञ्चमी			अद्भ्यः
षष्ठी			अपाम्
सप्तमी			अप्सु
सम्बोधन			हे आपः

(९०) पुर (स्त्री०) City			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	पूः	पुरौ	पुरः
द्वितीया	पुरम्	पुरौ	पुरः
तृतीया	पुरा	पूर्याम्	पूरिभिः
चतुर्थी	पुरे	पूर्याम्	पूर्यः
पञ्चमी	पुरः	पूर्याम्	पूर्यः
षष्ठी	पुरः	पुरोः	पुराम्
सप्तमी	पुरि	पुरोः	पूरु
सम्बोधन	हे पूः	हे पुरौ	हे पुरः

(८७) ककुभ् (स्त्री०) Splendour			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	ककुप्	ककुभौ	ककुभः
द्वितीया	ककुभम्	ककुभौ	ककुभः
तृतीया	ककुभा	ककुब्भ्याम्	ककुब्भिः
चतुर्थी	ककुभे	ककुब्भ्याम्	ककुब्भ्यः
पञ्चमी	ककुभः	ककुब्भ्याम्	ककुब्भ्यः
षष्ठी	ककुभः	ककुभोः	ककुभाम्
सप्तमी	ककुभि	ककुभोः	ककुप्सु
सम्बोधन	हे ककुभ्	हे ककुभौ	हे ककुभः

(९१) दिव् (स्त्री०) Sky			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	द्यौः	दिवौ	दिवः
द्वितीया	दिवम्	दिवौ	दिवः
तृतीया	दिवा	द्युभ्याम्	द्युभिः
चतुर्थी	दिवे	द्युभ्याम्	द्युभ्यः
पञ्चमी	दिवः	द्युभ्याम्	द्युभ्यः
षष्ठी	दिवः	दिवोः	दिवाम्
सप्तमी	दिवि	दिवोः	द्युषु
सम्बोधन	हे द्यौः	हे दिवौ	हे दिवः

(८८) वार् (नपु०) Pond			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	वाः	वारी	वारि
द्वितीया	वाः	वारी	वारि
तृतीया	वारा	वार्याम्	वार्भिः
चतुर्थी	वारे	वार्याम्	वार्यः
पञ्चमी	वारः	वार्याम्	वार्यः
षष्ठी	वारः	वारोः	वाराम्
सप्तमी	वारि	वारोः	वार्षु
सम्बोधन	हे वाः	हे वारी	हे वारि

(९२) दिश (स्त्री०) Direction			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	दिक्-ग्	दिशौ	दिशः
द्वितीया	दिशम्	दिशौ	दिशः
तृतीया	दिशा	दिग्भ्याम्	दिग्भिः
चतुर्थी	दिशे	दिग्भ्याम्	दिग्भ्यः
पञ्चमी	दिशः	दिग्भ्याम्	दिग्भ्यः
षष्ठी	दिशः	दिशोः	दिशाम्
सप्तमी	दिशि	दिशोः	दिक्षु
सम्बोधन	हे दिक्-ग्	हे दिशौ	हे दिशः

(८९) गिर् (स्त्री०) Voice			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	गीः	गिरौ	गिरः
द्वितीया	गिरम्	गिरौ	गिरः
तृतीया	गिरा	गीर्भ्याम्	गीर्भिः
चतुर्थी	गिरे	गीर्भ्याम्	गीर्भ्यः
पञ्चमी	गिरः	गीर्भ्याम्	गीर्भ्यः
षष्ठी	गिरः	गिरोः	गिराम्
सप्तमी	गिरि	गिरोः	गीर्षु
सम्बोधन	हे गीः	हे गिरौ	हे गिरः

(९३) विश (पु०) House			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	विट्	विशौ	विशः
द्वितीया	विशम्	विशौ	विशः
तृतीया	विशा	विश्याम्	विशिः
चतुर्थी	विशे	विश्याम्	विश्यः
पञ्चमी	विशः	विश्याम्	विश्यः
षष्ठी	विशः	विशोः	विशाम्
सप्तमी	विशि	विशोः	विशु
सम्बोधन	हे विट्	हे विशौ	हे विशः

(९४) भवादृश (पु०) Like You			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	भवादृक्	भवादृशौ	भवादृशः
द्वितीया	भवादृशम्	भवादृशौ	भवादृशः
तृतीया	भवादृशा	भवादृगभ्याम्	भवादृग्भिः
चतुर्थी	भवादृशे	भवादृगभ्याम्	भवादृग्भ्यः
पञ्चमी	भवादृशः	भवादृगभ्याम्	भवादृग्भ्यः
षष्ठी	भवादृशः	भवादृशोः	भवादृशाम्
सप्तमी	भवादृशि	भवादृशोः	भवादृक्षु
सम्बोधन	हे भवादृक्	हे भवादृशौ	हे भवादृशः

(९५) भवादृश (नपु०) Like You			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	भवादृक्	भवादृशी	भवादृशि
द्वितीया	भवादृक्	भवादृशी	भवादृशि
तृतीया	भवादृशा	भवादृगभ्याम्	भवादृग्भिः
चतुर्थी	भवादृशे	भवादृगभ्याम्	भवादृग्भ्यः
पञ्चमी	भवादृशः	भवादृगभ्याम्	भवादृग्भ्यः
षष्ठी	भवादृशः	भवादृशोः	भवादृशाम्
सप्तमी	भवादृशि	भवादृशोः	भवादृक्षु
सम्बोधन	हे भवादृक्	हे भवादृशौ	हे भवादृशः

(९६) निश (स्त्री०) Night			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा			
द्वितीया			निशः
तृतीया	निशा	निज्-निड्-भ्याम्	निज्-निड्-भिः
चतुर्थी	निशे	निज्-निड्-भ्याम्	निज्-निड्-भ्यः
पञ्चमी	निशः	निज्-निड्-भ्याम्	निज्-निड्-भ्यः
षष्ठी	निशः	निशोः	निशाम्
सप्तमी	निशि	निशोः	निच्-निट्-निङ्-सु
सम्बोधन			

(९७) तादृश (नपु०) Like That			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	तादृक्	तादृशी	तादृशि
द्वितीया	तादृक्	तादृशी	तादृशि
सम्बोधन	हे तादृक्	हे तादृशी	हे तादृशि
शेषं तादृश-पुंवत्			

(९८) सुत्विष् (नपु०) Very Lustrous			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सुत्विट्	सुत्विषी	सुत्वीषि
द्वितीया	सुत्विट्	सुत्विषी	सुत्वीषि
सम्बोधन	हे सुत्विट्	हे सुत्विषी	हे सुत्वीषि
शेषं द्विष् शब्दवत्			

(९९) द्विष् (पु०) Dislike			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	द्विट्	द्विषौ	द्विषः
द्वितीया	द्विषम्	द्विषौ	द्विषः
तृतीया	द्विषा	द्विष्णाम्	द्विष्णिः
चतुर्थी	द्विषे	द्विष्णाम्	द्विष्ण्यः
पञ्चमी	द्विषः	द्विष्णाम्	द्विष्ण्यः
षष्ठी	द्विषः	द्विषोः	द्विषाम्
सप्तमी	द्विषि	द्विषोः	द्विद्भु
सम्बोधन	हे द्विट्	हे द्विषौ	हे द्विषः

(१००) प्रावृष् (स्त्री०) Rain			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	प्रावृट्-ड्	प्रावृषौ	प्रावृषः
द्वितीया	प्रावृषम्	प्रावृषौ	प्रावृषः
तृतीया	प्रावृषा	प्रावृष्णाम्	प्रावृष्णिः
चतुर्थी	प्रावृषे	प्रावृष्णाम्	प्रावृष्ण्यः
पञ्चमी	प्रावृषः	प्रावृष्णाम्	प्रावृष्ण्यः
षष्ठी	प्रावृषः	प्रावृषोः	प्रावृषाम्
सप्तमी	प्रावृषि	प्रावृषोः	प्रावृद्भु
सम्बोधन	हे प्रावृट्-ड्	हे प्रावृषौ	हे प्रावृषः

(१०१) विद्वस् (पु०) Learned			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	विद्वान्	विद्वंसौ	विद्वंसः
द्वितीया	विद्वंसम्	विद्वंसौ	विदुषः
तृतीया	विदुषा	विद्वन्भ्याम्	विद्वद्भिः
चतुर्थी	विदुषे	विद्वन्भ्याम्	विद्वद्भ्यः
पञ्चमी	विदुषः	विद्वन्भ्याम्	विद्वद्भ्यः
षष्ठी	विदुषः	विदुषोः	विदुषाम्
सप्तमी	विदुषि	विदुषोः	विद्वत्सु
सम्बोधन	हे विद्वान्	हे विद्वंसौ	हे विद्वंसः

(१०२) कनीयस् (पु०) Younger			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	कनीयान्	कनीयांसौ	कनीयांसः
द्वितीया	कनीयांसम्	कनीयांसौ	कनीयसः
तृतीया	कनीयसा	कनीयोभ्याम्	कनीयोभिः
चतुर्थी	कनीयसे	कनीयोभ्याम्	कनीयोभ्यः
पञ्चमी	कनीयसः	कनीयोभ्याम्	कनीयोभ्यः
षष्ठी	कनीयसः	कनीयसोः	कनीयसाम्
सप्तमी	कनीयसि	कनीयसोः	कनीयःसु
सम्बोधन	हे कनीयान्	हे कनीयांसौ	हे कनीयांसः

(१०३) अप्सरस् (स्त्री०) Fairy			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अप्सराः	अप्सरसौ	अप्सरसः
द्वितीया	अप्सरसम्	अप्सरसौ	अप्सरसः
तृतीया	अप्सरसा	अप्सरोभ्याम्	अप्सरोभिः
चतुर्थी	अप्सरसे	अप्सरोभ्याम्	अप्सरोभ्यः
पञ्चमी	अप्सरसः	अप्सरोभ्याम्	अप्सरोभ्यः
षष्ठी	अप्सरसः	अप्सरसोः	अप्सरसाम्
सप्तमी	अप्सरसि	अप्सरसोः	अप्सरःसु
सम्बोधन	हे अप्सरः	हे अप्सरसौ	हे अप्सरसः

(१०४) वेधस् (पु०) Brahma			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	वेधाः	वेधसौ	वेधसः
द्वितीया	वेधसम्	वेधसौ	वेधसः
तृतीया	वेधसा	वेधोभ्याम्	वेधोभिः
चतुर्थी	वेधसे	वेधोभ्याम्	वेधोभ्यः
पञ्चमी	वेधसः	वेधोभ्याम्	वेधोभ्यः
षष्ठी	वेधसः	वेधसोः	वेधसाम्
सप्तमी	वेधसि	वेधसोः	वेधस्सु
सम्बोधन	हे वेधः	हे वेधसौ	हे वेधसः

(१०५) चन्द्रमस् (पु०) Moon			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	चन्द्रमाः	चन्द्रमसौ	चन्द्रमसः
द्वितीया	चन्द्रमसम्	चन्द्रमसौ	चन्द्रमसः
तृतीया	चन्द्रमसा	चन्द्रमोभ्याम्	चन्द्रमोभिः
चतुर्थी	चन्द्रमसे	चन्द्रमोभ्याम्	चन्द्रमोभ्यः
पञ्चमी	चन्द्रमसः	चन्द्रमोभ्याम्	चन्द्रमोभ्यः
षष्ठी	चन्द्रमसः	चन्द्रमसोः	चन्द्रमसाम्
सप्तमी	चन्द्रमसि	चन्द्रमसोः	चन्द्रमःसु-स्सु
सम्बोधन	हे चन्द्रमः	हे चन्द्रमसौ	हे चन्द्रमसः

(१०६) मास् (पु०) Month			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा			
द्वितीया			मासः
तृतीया	मासा	माभ्याम्	माभिः
चतुर्थी	मासे	माभ्याम्	माभ्यः
पञ्चमी	मासः	माभ्याम्	माभ्यः
षष्ठी	मासः	मासोः	मासाम्
सप्तमी	मासि	मासोः	माःसु-मास्सु
सम्बोधन			

(१०७) श्रेयस् (पु०) Better			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	श्रेयान्	श्रेयांसौ	श्रेयांसः
द्वितीया	श्रेयांसम्	श्रेयांसौ	श्रेयसः
तृतीया	श्रेयसा	श्रेयोभ्याम्	श्रेयोभिः
चतुर्थी	श्रेयसे	श्रेयोभ्याम्	श्रेयोभ्यः
पञ्चमी	श्रेयसः	श्रेयोभ्याम्	श्रेयोभ्यः
षष्ठी	श्रेयसः	श्रेयसोः	श्रेयसाम्
सप्तमी	श्रेयसि	श्रेयसोः	श्रेयस्सु
सम्बोधन	हे श्रेयन्	हे श्रेयांसौ	हे श्रेयांसः

(१०८) पुंस (पु०) Person			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	पुमान्	पुमांसौ	पुमांसः
द्वितीया	पुमांसम्	पुमांसौ	पुंसः
तृतीया	पुंसा	पुंभ्याम्	पुंभिः
चतुर्थी	पुंसे	पुंभ्याम्	पुंभ्यः
पञ्चमी	पुंसः	पुंभ्याम्	पुंभ्यः
षष्ठी	पुंसः	पुंसोः	पुंसाम्
सप्तमी	पुंसि	पुंसोः	पुंसु
सम्बोधन	हे पुमन्	हे पुमांसौ	हे पुमांसः

(१०९) दोस् (पु०) Arm			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	दोः	दोषौ	दोषः
द्वितीया	दोषम्	दोषौ	दोषः
तृतीया	दोषा	दोर्भ्याम्	दोर्भिः
चतुर्थी	दोषे	दोर्भ्याम्	दोर्भ्यः
पञ्चमी	दोषः	दोर्भ्याम्	दोर्भ्यः
षष्ठी	दोषः	दोषोः	दोषाम्
सप्तमी	दोषि	दोषोः	दोषु
सम्बोधन	हे दोः	हे दोषौ	हे दोषः

(११०) भास् (स्त्री०) Light			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	भाः	भासौ	भासः
द्वितीया	भासम्	भासौ	भासः
तृतीया	भासा	भाभ्याम्	भाभिः
चतुर्थी	भासे	भाभ्याम्	भाभ्यः
पञ्चमी	भासः	भाभ्याम्	भाभ्यः
षष्ठी	भासः	भासोः	भासाम्
सप्तमी	भासि	भासोः	भास्सु
सम्बोधन	हे भाः	हे भासौ	हे भासः

(१११) आशिस् (स्त्री०) Wish			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	आशीः	आशिषौ	आशिषः
द्वितीया	आशिषम्	आशिषौ	आशिषः
तृतीया	आशिषा	आशिष्याम्	आशिभिः
चतुर्थी	आशिषे	आशिष्याम्	आशिभ्यः
पञ्चमी	आशिषः	आशिष्याम्	आशिभ्यः
षष्ठी	आशिषः	आशिषोः	आशिषाम्
सप्तमी	आशिषि	आशिषोः	आशिषु
सम्बोधन	हे आशीः	हे आशिषौ	हे आशिषः

(११२) हविस् (नपु०) Oblation			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	हविः	हविषी	हवीषि
द्वितीया	हविः	हविषी	हवीषि
तृतीया	हविषा	हविष्याम्	हविभिः
चतुर्थी	हविषे	हविष्याम्	हविभ्यः
पञ्चमी	हविषः	हविष्याम्	हविभ्यः
षष्ठी	हविषः	हविषोः	हविषाम्
सप्तमी	हविषि	हविषोः	हविषु
सम्बोधन	हे हविः	हे हविषी	हे हवीषि

(११३) वपुस् (नपु०) Body			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	वपुः	वपुषी	वपूषि
द्वितीया	वपुः	वपुषी	वपूषि
तृतीया	वपुषा	वपुष्याम्	वपुभिः
चतुर्थी	वपुषे	वपुष्याम्	वपुभ्यः
पञ्चमी	वपुषः	वपुष्याम्	वपुभ्यः
षष्ठी	वपुषः	वपुषोः	वपुषाम्
सप्तमी	वपुषि	वपुषोः	वपुषु
सम्बोधन	हे वपुः	हे वपुषी	हे वपूषि

(११४) तस्थिवस् (नपु०) Standing			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	तस्थिवस्	तस्थुषी	तस्थिवांसि
द्वितीया	तस्थिवस्	तस्थुषी	तस्थिवांसि
सम्बोधन	हे तस्थिवस्	हे तस्थुषी	हे तस्थिवांसि
शेषं विद्वस् शब्दवत्			

(११५) लिह् (पु०) Licking			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	लिह्	लिहौ	लिहः
द्वितीया	लिहम्	लिहौ	लिहः

तृतीया	लिहा	लिह्याम्	लिहिः
चतुर्थी	लिहे	लिह्याम्	लिहिः
पञ्चमी	लिहः	लिह्याम्	लिहिः
षष्ठी	लिहः	लिहोः	लिहाम्
सप्तमी	लिहि	लिहोः	लिहु
सम्बोधन	हे लिह्	हे लिहौ	हे लिहः

(११६) उपानह् (स्त्री०) Shoe			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	उपानत्	उपानहौ	उपानहः
द्वितीया	उपानहम्	उपानहौ	उपानहः
तृतीया	उपानहा	उपानह्याम्	उपानद्भिः
चतुर्थी	उपानहे	उपानह्याम्	उपानद्भिः
पञ्चमी	उपानहः	उपानह्याम्	उपानद्भिः
षष्ठी	उपानहः	उपानहोः	उपानहाम्
सप्तमी	उपानहि	उपानहोः	उपानत्सु
सम्बोधन	हे उपानत्	हे उपानहौ	हे उपानहः

(११७) अम्भोरुह् (नपु०) Lotus			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अम्भोरुट्	अम्भोरुही	अम्भोरुहि
द्वितीया	अम्भोरुट्	अम्भोरुही	अम्भोरुहि
सम्बोधन	हे अम्भोरुट्	हे अम्भोरुही	हे अम्भोरुहि
शेषं लिह् शब्दवत्			

(११८) अस्मद्			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अहम्	आवाम्	वयम्
द्वितीया	माम्-मा	आवाम्-नौ	अस्मान्-नः
तृतीया	मया	आवाभ्याम्	अस्माभिः
चतुर्थी	मह्यम्-मे	आवाभ्याम्-नौ	अस्मभ्यम्-नः
पञ्चमी	मत्	आवाभ्याम्	अस्मत्
षष्ठी	मम-मे	आवयोः-नौ	अस्माकम्-नः
सप्तमी	मयि	आवयोः	अस्मासु

(११९) युष्मद्			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	त्वम्	युवाम्	यूयम्
द्वितीया	त्वाम्-त्वा	युवाम्-वाम्	युष्मान्-वः
तृतीया	त्वया	युवाभ्याम्	युष्माभिः
चतुर्थी	तुभ्यम्-ते	युवाभ्याम्	युष्मभ्यम्-वः
पञ्चमी	त्वत्	युवाभ्याम्	युष्मत्
षष्ठी	तव-ते	युवयोः-वाम्	युष्माकम्-वः
सप्तमी	त्वयि	युवयोः	युष्मासु

(१२०) तत् (पु०) That			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सः	तौ	ते
द्वितीया	तम्	तौ	तान्
तृतीया	तेन	ताभ्याम्	तैः
चतुर्थी	तस्मै	ताभ्याम्	तेभ्यः
पञ्चमी	तस्मात्	ताभ्याम्	तेभ्यः
षष्ठी	तस्य	तयोः	तेषाम्
सप्तमी	तस्मिन्	तयोः	तेषु

(१२१) तत् (स्त्री०) That			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सा	ते	ताः
द्वितीया	ताम्	ते	ताः
तृतीया	तया	ताभ्याम्	ताभिः
चतुर्थी	तस्यै	ताभ्याम्	ताभ्यः
पञ्चमी	तस्याः	ताभ्याम्	ताभ्यः
षष्ठी	तस्याः	तयोः	तासाम्
सप्तमी	तस्याम्	तयोः	तासु

(१२२) तत् (नपु०) That			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	तत्	ते	तानि
द्वितीया	तत्	ते	तानि
तृतीया	तेन	ताभ्याम्	तैः
चतुर्थी	तस्मै	ताभ्याम्	तेभ्यः
पञ्चमी	तस्मात्	ताभ्याम्	तेभ्यः
षष्ठी	तस्य	तयोः	तेषाम्
सप्तमी	तस्मिन्	तयोः	तेषु

(१२३) इदम् (पु०) This			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अयम्	इमौ	इमे
द्वितीया	इमम्-एनम्	इमौ	इमान्
तृतीया	अनेन-एनेन	आभ्याम्	एभिः
चतुर्थी	अस्मै	आभ्यायम्	एभ्यः
पञ्चमी	अस्मात्	आभ्याम्	एभ्यः
षष्ठी	अस्य	अनयोः-एनयोः	एषाम्
सप्तमी	अस्मिन्	अनयोः-एनयोः	एषु

(१२४) इदम् (स्त्री०) This			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	इयम्	इमे	इमाः
द्वितीया	इमाम्-एनाम्	इमे-एने	इमाः-एनाः
तृतीया	अनया-एनया	आभ्याम्	आभिः

चतुर्थी	अस्यै	आभ्याम्	आभ्यः
पञ्चमी	अस्याः	आभ्याम्	आभ्यः
षष्ठी	अस्याः	अनयोः-एनयोः	आसाम्
सप्तमी	अस्याम्	अनयोः-एनयोः	आसु

(१२५) इदम् (नपु०) This			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	इदम्	इमे	इमानि
द्वितीया	इदम्-एनत्	इमे-एने	इमानि-एनानि
शेषं इदम् (पु०) शब्दवत्			

(१२६) एतत् (पु०) This			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	एषः	एतौ	एते
द्वितीया	एतम्-एनम्	एतौ-एनौ	एतान्-एनान्
तृतीया	एतेन	एताभ्याम्	एतैः
चतुर्थी	एतस्मै	एताभ्याम्	एतेभ्यः
पञ्चमी	एतस्मात्	एताभ्याम्	एतेभ्यः
षष्ठी	एतस्य	एतयोः-एनयोः	एतेषाम्
सप्तमी	एतस्मिन्	एतयोः-एनयोः	एतेषु

(१२७) एतद् (स्त्री०) This			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	एषा	एते	एताः
द्वितीया	एताम्-एनाम्	एते-एने	एताः-एनाः
तृतीया	एतया-एनया	एताभ्याम्	एताभिः
चतुर्थी	एतस्यै	एताभ्याम्	एताभ्यः
पञ्चमी	एतस्याः	एताभ्याम्	एताभ्यः
षष्ठी	एतस्याः	एतयोः-एनयोः	एतासाम्
सप्तमी	एतस्याम्	एतयोः-एनयोः	एतासु

(१२८) एतद् (नपु०) This			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	एतत्	एते	एतानि
द्वितीया	एतत्-एनत्	एते-एने	एतानि-एनानि
शेषं एतद्-पुंवत् शब्दवत्			

(१२९) अदस् (पु०) That			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	असौ	अमू	अमी
द्वितीया	अमुम्	अमू	अमून्
तृतीया	अमुना	अमूभ्याम्	अमीभिः
चतुर्थी	अमुष्मै	अमूभ्याम्	अमीभ्यः
पञ्चमी	अमुष्मात्	अमूभ्याम्	अमीभ्यः
षष्ठी	अमुष्य	अमुयोः	अमीषाम्

सप्तमी	अमुष्मिन्	अमुयोः	अमीषु
--------	-----------	--------	-------

(१३०) अदस् (स्त्री०) This			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	असौ	अम्	अमूः
द्वितीया	अमूम्	अम्	अमूः
तृतीया	अमुया	अमूभ्याम्	अमूभिः
चतुर्थी	अमुच्यै	अमूभ्याम्	अमूभ्यः
पञ्चमी	अमुष्याः	अमूभ्याम्	अमूभ्यः
षष्ठी	अमुष्याः	अमुयोः	अमूषाम्
सप्तमी	अमुष्याम्	अमुयोः	अमूषु

(१३१) अदस् (नपु०) This			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अदः	अम्	अमूनि
द्वितीया	अदः	अम्	अमूनि
शेषं अदस्-पुंवत्			

(१३२) यत् (पु०) Who			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	यः	यौ	ये
द्वितीया	यम्	यौ	यान्
तृतीया	येन	याभ्याम्	यैः
चतुर्थी	यस्मै	याभ्याम्	येभ्यः
पञ्चमी	यस्मात्	याभ्याम्	येभ्यः
षष्ठी	यस्य	ययोः	येषाम्
सप्तमी	यस्मिन्	ययोः	येषु

(१३३) यद् (स्त्री०) Who			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	या	ये	याः
द्वितीया	याम्	ये	याः
तृतीया	यया	याभ्याम्	याभिः
चतुर्थी	यस्यै	याभ्याम्	याभ्यः
पञ्चमी	यस्याः	याभ्याम्	याभ्यः
षष्ठी	यस्याः	ययोः	यासाम्
सप्तमी	यस्याम्	ययोः	यासु

(१३४) यद् (नपु०) Who			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	यत्	ये	यानि
द्वितीया	यत्	ये	यानि
शेषं यद्-पुंवत्			

(१३५) किम् (पु०) What			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	कः	कौ	के
द्वितीया	कम्	कौ	कान्
तृतीया	केन	काभ्याम्	कैः
चतुर्थी	कस्मै	काभ्याम्	केभ्यः
पञ्चमी	कस्मात्	काभ्याम्	केभ्यः
षष्ठी	कस्य	कयोः	केषाम्
सप्तमी	कस्मिन्	कयोः	केषु

(१३६) किम् (स्त्री०) What			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	का	के	काः
द्वितीया	काम्	के	काः
तृतीया	कया	काभ्याम्	काभिः
चतुर्थी	कस्यै	काभ्याम्	काभ्यः
पञ्चमी	कस्याः	काभ्याम्	काभ्यः
षष्ठी	कस्याः	कयोः	कासाम्
सप्तमी	कस्याम्	कयोः	कासु

(१३७) किम् (नपु०) What			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	किम्	के	कानि
द्वितीया	किम्	के	कानि
शेषं किम्-पुंवत् शब्दवत्			

(१३८) सर्व (पु०) All			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सर्वः	सर्वौ	सर्वे
द्वितीया	सर्वम्	सर्वौ	सर्वान्
तृतीया	सर्वेण	सर्वाभ्याम्	सर्वैः
चतुर्थी	सर्वस्मै	सर्वाभ्याम्	सर्वेभ्यः
पञ्चमी	सर्वस्मात्	सर्वाभ्याम्	सर्वेभ्यः
षष्ठी	सर्वस्य	सर्वयोः	सर्वेषाम्
सप्तमी	सर्वस्मिन्	सर्वयोः	सर्वेषु
सम्बोधन	हे सर्व	हे सर्वौ	हे सर्वे

(१३९) सर्वा (स्त्री०) All			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सर्वा	सर्वे	सर्वाः
द्वितीया	सर्वाम्	सर्वे	सर्वाः
तृतीया	सर्वया	सर्वाभ्याम्	सर्वाभिः
चतुर्थी	सर्वस्यै	सर्वाभ्याम्	सर्वाभ्यः
पञ्चमी	सर्वस्याः	सर्वाभ्याम्	सर्वाभ्यः

षष्ठी	सर्वस्याः	सर्वयोः	सर्वासाम्
सप्तमी	सर्वस्याम्	सर्वयोः	सर्वासु
सम्बोधन	हे सर्वे	हे सर्वे	हे सर्वाः

(१४०) सर्व (नपु०) All			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सर्वम्	सर्वे	सर्वाणि
द्वितीया	सर्वम्	सर्वे	सर्वाणि
सम्बोधन	हे सर्वे	हे सर्वे	हे सर्वाणि
शेषं सर्व-पुंवत्			

(१४१) भवत् (पु०) You			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	भवान्	भवन्तौ	भवन्तः
द्वितीया	भवन्तम्	भवन्तौ	भवतः
तृतीया	भवता	भवञ्चाम्	भवद्भिः
चतुर्थी	भवते	भवञ्चाम्	भवञ्च्यः
पञ्चमी	भवतः	भवञ्चाम्	भवञ्च्यः
षष्ठी	भवतः	भवतोः	भवताम्
सप्तमी	भवति	भवतोः	भवत्सु
सम्बोधन	हे भवन्	हे भवन्तौ	हे भवन्तः

(१४२) भवत् (स्त्री०) You			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	भवती	भवत्यौ	भवत्यः
द्वितीया	भवतीम्	भवत्यौ	भवतीः
सम्बोधन	हे भवति	हे भवती	हे भवतयः
शेषं नदी शब्दवत्			

(१४३) भवत् (नपु०) You			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	भवत्	भवती	भवन्ति
द्वितीया	भवत्	भवती	भवन्ति
सम्बोधन	हे भवत्	हे भवती	हे भवन्ति
शेषं जगत् शब्दवत्			

(१४४) अन्यत् (पु०) Another			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अन्यः	अन्यौ	अन्ये
द्वितीया	अन्यम्	अन्यौ	अन्यान्
तृतीया	अन्येन	अन्याभ्याम्	अन्यैः
चतुर्थी	अन्यस्मै	अन्याभ्याम्	अन्येभ्यः
पञ्चमी	अन्यस्मात्	अन्याभ्याम्	अन्येभ्यः
षष्ठी	अन्यस्य	अन्ययोः	अन्येषाम्

सप्तमी	अन्यस्मिन्	अन्ययोः	अन्येषु
--------	------------	---------	---------

(१४५) अन्यत् (स्त्री०) Another			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अन्या	अन्ये	अन्याः
द्वितीया	अन्याम्	अन्ये	अन्याः
तृतीया	अन्यया	अन्याभ्याम्	अन्याभिः
चतुर्थी	अन्यस्यै	अन्याभ्याम्	अन्याभ्यः
पञ्चमी	अन्यस्याः	अन्याभ्याम्	अन्याभ्यः
षष्ठी	अन्यस्याः	अन्ययोः	अन्यासाम्
सप्तमी	अन्यस्याम्	अन्ययोः	अन्यासु

(१४६) अन्यत् (नपु०) Other			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अन्यत्	अन्ये	अन्यानि
द्वितीया	अन्यत्	अन्ये	अन्यानि
शेषं अन्यत्-पुंवत् शब्दवत्			

(१४७) पूर्व (पु०) Before			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	पूर्वः	पूर्वौ	पूर्व-पूर्वाः
द्वितीया	पूर्वम्	पूर्वौ	पूर्वान्
तृतीया	पूर्वेण	पूर्वाभ्याम्	पूर्वैः
चतुर्थी	पूर्वस्मै	पूर्वाभ्याम्	पूर्वभ्यः
पञ्चमी	पूर्वस्मात्-पूर्वात्	पूर्वाभ्याम्	पूर्वभ्यः
षष्ठी	पूर्वस्य	पूर्वयोः	पूर्वेषाम्
सप्तमी	पूर्वस्मिन्-पूर्वे	पूर्वयोः	पूर्वेषु
सम्बोधन	हे पूर्व	हे पूर्वौ	हे पूर्व-पूर्वाः

(१४८) पूर्व (स्त्री०) Before			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	पूर्वा	पूर्वे	पूर्वाः
द्वितीया	पूर्वाम्	पूर्वे	पूर्वाः
तृतीया	पूर्वया	पूर्वाभ्याम्	पूर्वाभिः
चतुर्थी	पूर्वस्यै	पूर्वाभ्याम्	पूर्वभ्यः
पञ्चमी	पूर्वस्याः	पूर्वाभ्याम्	पूर्वभ्यः
षष्ठी	पूर्वस्याः	पूर्वयोः	पूर्वासाम्
सप्तमी	पूर्वस्याम्	पूर्वयोः	पूर्वासु
सम्बोधन			

(१४९) पूर्व (नपु०) Before			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	पूर्वम्	पूर्वे	पूर्वाणि
द्वितीया	पूर्वम्	पूर्वे	पूर्वाणि

सम्बोधन	हे पूर्वम्	हे पूर्वे	हे पूर्वाणि
शेषं पूर्व-पुंवत्			

(१५०) त्वत् (पु०) Other			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	त्वत्	त्वतौ	त्वतः
द्वितीया	त्वतम्	त्वतौ	त्वतः
सम्बोधन	हे त्वत्	हे त्वतौ	हे त्वतः
शेषं मरुत् शब्दवत्			

(१५१) त्वत् (स्त्री०) Other			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	त्वत्	त्वतौ	त्वतः
द्वितीया	त्वतम्	त्वतौ	त्वतः
सम्बोधन	हे त्वत्	हे त्वतौ	हे त्वतः
शेषं सरित् शब्दवत्			

(१५२) त्वत् (नपु०) Other			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	त्वत्	त्वती	त्वतन्ति
द्वितीया	त्वत्	त्वती	त्वतन्ति
सम्बोधन	हे त्वत्	हे त्वती	हे त्वतन्ति
शेषं जगत् शब्दवत्			

(१५३) उभ (द्वि०) Both			
	पु०	स्त्री०	नपु०
प्रथमा	उभौ	उभे	उभे
द्वितीया	उभौ	उभे	उभे
तृतीया	उभाभ्याम्	उभाभ्याम्	उभाभ्याम्
चतुर्थी	उभाभ्याम्	उभाभ्याम्	उभाभ्याम्
पञ्चमी	उभाभ्याम्	उभाभ्याम्	उभाभ्याम्
षष्ठी	उभयोः	उभयोः	उभयोः
सप्तमी	उभयोः	उभयोः	उभयोः
सम्बोधन	हे उभौ	हे उभे	हे उभे

(१५४) उभय (पु०) Both			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	उभयः		उभये
द्वितीया	उभयम्		उभयान्
तृतीया	उभयेन		उभयैः
चतुर्थी	उभयस्मै		उभयेभ्यः
पञ्चमी	उभयस्मात्		उभयेभ्यः
षष्ठी	उभयस्य		उभयेषाम्
सप्तमी	उभयस्मिन्		उभयेषु

सम्बोधन	हे उभयः	हे उभये
---------	---------	---------

(१५५) कति-यति-तति (पु०, स्त्री०, नपु०)			
	बहु०	बहु०	बहु०
प्रथमा	कति	यति	तति
द्वितीया	कति	यति	तति
तृतीया	कतिभिः	यतिभिः	ततिभिः
चतुर्थी	कतिभ्यः	यतिभ्यः	ततिभ्यः
पञ्चमी	कतिभ्यः	यतिभ्यः	ततिभ्यः
षष्ठी	कतीनाम्	यतीनाम्	ततीनाम्
सप्तमी	कतिषु	यतिषु	ततिषु

(१५६) एक (एकवचनम्) One			
	पु०	स्त्री०	नपु०
प्रथमा	एकः	एका	एकम्
द्वितीया	एकम्	एकाम्	एकम्
तृतीया	एकेन	एकया	एकेन
चतुर्थी	एकस्मै	एकस्यै	एकस्मै
पञ्चमी	एकस्मात्	एकस्याः	एकस्मात्
षष्ठी	एकस्य	एकस्याः	एकस्य
सप्तमी	एकस्मिन्	एकस्याम्	एकस्मिन्

(१५७) द्वि (द्विवचनम्) Two			
	पु०	स्त्री०	नपु०
प्रथमा	द्वौ	द्वे	द्वे
द्वितीया	द्वौ	द्वे	द्वे
तृतीया	द्वाभ्याम्	द्वाभ्याम्	द्वाभ्याम्
चतुर्थी	द्वाभ्याम्	द्वाभ्याम्	द्वाभ्याम्
पञ्चमी	द्वाभ्याम्	द्वाभ्याम्	द्वाभ्याम्
षष्ठी	द्वयोः	द्वयोः	द्वयोः
सप्तमी	द्वयोः	द्वयोः	द्वयोः

(१५८) त्रि (बहुवचनम्) Three			
	पु०	स्त्री०	नपु०
प्रथमा	त्रयः	तिस्रः	त्रीणि
द्वितीया	त्रिन्	तिस्रः	त्रीणि
तृतीया	त्रिभिः	तिसृभिः	त्रिभिः
चतुर्थी	त्रिभ्यः	तिसृभ्यः	त्रिभ्यः
पञ्चमी	त्रिभ्यः	तिसृभ्यः	त्रिभ्यः
षष्ठी	त्रयाणाम्	तिसृणाम्	त्रयाणाम्
सप्तमी	त्रिषु	तिसृषु	त्रिषु

(१५९) चतुर् (बहुवचनम्) Four

	पु०	स्त्री०	नपु०
प्रथमा	चत्वारः	चतस्रः	चत्वारि
द्वितीया	चतुरः	चतस्रः	चत्वारि
तृतीया	चतुर्भिः	चतसृभिः	चतुर्भिः
चतुर्थी	चतुर्भ्यः	चतसृभ्यः	चतुर्भ्यः
पञ्चमी	चतुर्भ्यः	चतसृभ्यः	चतुर्भ्यः
षष्ठी	चतुर्णाम्	चतसृणाम्	चतुर्णाम्
सप्तमी	चतुर्षु	चतसृषु	चतुर्षु

(१६०) पञ्चन-षष्-सप्तन (पु०, स्त्री०, नपु०) 5-6-7			
	बहु०	बहु०	बहु०
प्रथमा	पञ्च	षट्-षड्	सप्त
द्वितीया	पञ्च	षट्-षड्	सप्त
तृतीया	पञ्चभिः	षड्भिः	सप्तभिः
चतुर्थी	पञ्चभ्यः	षड्भिः	सप्तभ्यः
पञ्चमी	पञ्चभ्यः	षड्भिः	सप्तभ्यः
षष्ठी	पञ्चानाम्	षण्णाम्	सप्तानाम्
सप्तमी	पञ्चसु	षट्सु	सप्तसु

(१६१) अष्टन-नव-दशान (पु०, स्त्री०, नपु०) 8-9-10			
	बहु०	बहु०	बहु०
प्रथमा	अष्टौ-अष्ट	नव	दश
द्वितीया	अष्टौ-अष्ट	नव	दश
तृतीया	अष्टभिः-अष्टभिः	नवभिः	दशभिः
चतुर्थी	अष्टभ्यः-अष्टभ्यः	नवभ्यः	दशभ्यः
पञ्चमी	अष्टभ्यः-अष्टभ्यः	नवभ्यः	दशभ्यः
षष्ठी	अष्टानाम्	नवानाम्	दशानाम्
सप्तमी	अष्टसु-अष्टसु	नवसु	दशसु

(१६२) विंशति-त्रिंशत्-चात्वारिंशत् (स्त्री०) 20-30-40			
	एक०	एक०	एक०
प्रथमा	विंशतिः	त्रिंशत्	चात्वारिंशत्
द्वितीया	विंशतिम्	त्रिंशत्	चात्वारिंशत्
तृतीया	विंशत्या	त्रिंशता	चात्वारिंशता
चतुर्थी	विंशत्यै-विंशतये	त्रिंशते	चात्वारिंशते
पञ्चमी	विंशत्यै-विंशतेः	त्रिंशतः	चात्वारिंशतः
षष्ठी	विंशत्यै-विंशतये	त्रिंशतः	चात्वारिंशतः
सप्तमी	विंशत्याम्-विंशतौ	त्रिंशति	चात्वारिंशति

(१६३) पञ्चाशत्-षष्टि-सप्तति (स्त्री०) 50-60-70			
	एक०	एक०	एक०
प्रथमा	पञ्चाशत्	षष्टिः	सप्ततिः
द्वितीया	पञ्चाशत्	षष्टिम्	सप्ततिम्
तृतीया	पञ्चाशता	षष्ट्या	सप्तत्या

चतुर्थी	पञ्चाशते	षष्ट्यै-षष्टये	सप्तत्यै-सप्ततये
पञ्चमी	पञ्चाशतः	षष्ट्याः-षष्टेः	सप्तत्याः-सप्ततेः
षष्ठी	पञ्चाशतः	षष्ट्याः-षष्टेः	सप्तत्याः-सप्ततेः
सप्तमी	पञ्चाशति	षष्ट्याम्-षष्टौ	सप्तत्याम्-सप्ततौ

(१६४) अशीति-नवति (स्त्री०), शतम् (नपु०) 80-90-100			
	एक०	एक०	एक०
प्रथमा	अशीतिः	नवतिः	शतम्
द्वितीया	अशीतिम्	नवतिम्	शतम्
तृतीया	अशीत्या	नवत्या	शतेन
चतुर्थी	अशीत्यै-अशीतये	नवत्यै-नवतये	शताय
पञ्चमी	अशीत्याः-अशीतेः	नवत्याः-नवतेः	शतात्
षष्ठी	अशीत्या-अशीतेः	नवत्याः-नवतेः	शतस्य
सप्तमी	अशीत्याम्-अशीतौ	नवत्याम्-नवतौ	शते

सहस्रम् (10³), अयुतम् (10⁴), लक्षम् (10⁵), प्रयुतम् (10⁶), कोटिः (स्त्री०) (10⁷), अर्बुदम् (10⁸), अजम् (10⁹), खर्वम् (10¹⁰), निखर्वम् (10¹¹), महापद्मम् (10¹²), शङ्कुः (पु०) (10¹³), जलधि (नपु०) (10¹⁴), अन्त्यम् (10¹⁵), मध्यम् (10¹⁶), परार्धम् (10¹⁷)।

(१६५) ऐक्ष्वाक (पु०) Descendant of Ishvaku			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	ऐक्ष्वाकः	ऐक्ष्वाकौ	इक्ष्वाकवः
द्वितीया	ऐक्ष्वाकम्	ऐक्ष्वाकौ	इक्ष्वाकून्
सम्बोधन	हे ऐक्ष्वाक	हे ऐक्ष्वाकौ	हे इक्ष्वाकः
शेषं राम-एक०-द्वि०-गुरु-बहु० शब्दवत्			

(१६६) हाहा (पु०) A name			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	हाहाः	हाहौ	हाहाः
द्वितीया	हाहाम्	हाहौ	हाहान्
तृतीया	हाहा	हाहाभ्याम्	हाहाभिः
चतुर्थी	हाहै	हाहाभ्याम्	हाहाभ्यः
पञ्चमी	हाहाः	हाहाभ्याम्	हाहाभ्यः
षष्ठी	हाहाः	हाहौः	हाहाम्
सप्तमी	हाहै	हाहौः	हाहासु
सम्बोधन	हे हाहाः	हे हाहौः	हे हाहाः

(१६७) औडुलोमि (पु०) Descendant of Uduloman			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	औडुलोमिः	औडुलोमी	उडुलोमाः
द्वितीया	औडुलोमिम्	औडुलोमी	उडुलोमान्
सम्बोधन	हे औडुलोमे	हे औडुलोमी	हे उडुलोमाः
शेषं एक०-द्वि०-हरि-बहु०-राम शब्दवत्			

(१६८) सेनानी (पु०) Warrior			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सेनानीः	सेनान्यौ	सेनान्यः
द्वितीया	सेनान्यम्	सेनान्यौ	सेनान्यः
तृतीया	सेनान्या	सेनानीभ्याम्	सेनानीभिः
चतुर्थी	सेनान्ये	सेनानीभ्याम्	सेनानीभ्यः
पञ्चमी	सेनान्यः	सेनानीभ्याम्	सेनानीभ्यः
षष्ठी	सेनान्यः	सेनान्योः	सेनान्याम्
सप्तमी	सेनान्याम्	सेनान्योः	सेनानीषु
सम्बोधन	हे सेनानीः	हे सेनान्यौ	ने-सेनान्यः

(१६९) वातप्रमी (पु०) Swift Antelope			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	वातप्रमीः	वातप्रम्यौ	वातप्रम्यः
द्वितीया	वातप्रमीम्	वातप्रम्यौ	वातप्रमीन्
तृतीया	वातप्रम्या	वातप्रमीभ्याम्	वातप्रमीभिः
चतुर्थी	वातप्रमये	वातप्रमीभ्याम्	वातप्रमीभ्यः
पञ्चमी	वातप्रम्यः	वातप्रमीभ्याम्	वातप्रमिभ्यः
षष्ठी	वातप्रम्यः	वातप्रम्योः	वातप्रम्याम्
सप्तमी	वातप्रमी	वातप्रम्योः	वातप्रमीषु
सम्बोधन	हे वातप्रमीः	हे वातप्रम्यौ	हे वातप्रम्यः

(१७०) क्रोष्टु (पु०) Jackal			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	क्रोष्टा	क्रोष्टारौ	क्रोष्टारः
द्वितीया	क्रोष्टारम्	क्रोष्टारौ	क्रोष्टून्
तृतीया	क्रोष्टा-क्रोष्टुना	क्रोष्टुभ्याम्	क्रोष्टुभिः
चतुर्थी	क्रोष्टे-क्रोष्टवे	क्रोष्टुभ्याम्	क्रोष्टुभ्यः
पञ्चमी	क्रोष्टुः-क्रोष्टोः	क्रोष्टुभ्याम्	क्रोष्टुभ्यः
षष्ठी	क्रोष्टुः-क्रोष्टोः	क्रोष्टोः-क्रोष्टोः	क्रोष्टूनाम्
सप्तमी	क्रोष्टरि-क्रोष्टौ	क्रोष्टोः-क्रोष्टोः	क्रोष्टुषु
सम्बोधन	हे क्रोष्टो	हे क्रोष्टारौ	हे क्रोष्टारः

(१७१) वर्षाभू (पु०) Frog			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	वर्षाभुः	वर्षाभवौ	वर्षाभवः
द्वितीया	वर्षाभवम्	वर्षाभवौ	वर्षाभवः
तृतीया	वर्षाभ्वा	वर्षाभूभ्याम्	वर्षाभूभिः
चतुर्थी	वर्षाभ्वे	वर्षाभूभ्याम्	वर्षाभूभ्यः
पञ्चमी	वर्षाभवः	वर्षाभ्याम्	वर्षाभूभ्यः
षष्ठी	वर्षाभवः	वर्षाभवोः	वर्षाभवाम्
सप्तमी	वर्षाभ्वि	वर्षाभवोः	वर्षाभूषु
सम्बोधन	हे वर्षाभूः	हे वर्षाभवौ	हे वर्षाभवः

(१७२) हृह (पु०) A Name

	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	हृहः	हृहौ	हृहः
द्वितीया	हृहम्	हृहौ	हृहन्
तृतीया	हृहा	हृहभ्याम्	हृहभिः
चतुर्थी	हृहे	हृहभ्याम्	हृहभ्यः
पञ्चमी	हृहः	हृहभ्याम्	हृहभ्यः
षष्ठी	हृहः	हृहोः	हृहाम्
सप्तमी	हृहि	हृहोः	हृहषु
सम्बोधन	हे हृहः	हे हृहौ	हे हृहः

(१७३) जरा (स्त्री०) Old Age			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	जरा	जरे-जरसौ	जराः-जरसः
द्वितीया	जराम्-जरसम्	जरे-जरसौ	जराः-जरसः
तृतीया	जरया-जरसा	जराभ्याम्	जराभिः
चतुर्थी	जरायै-जरसे	जराभ्याम्	जराभ्यः
पञ्चमी	जरायाः-जरसः	जराभ्याम्	जराभ्यः
षष्ठी	जरायाः-जरसः	जरयोः-जरसोः	जराणाम्-जरसाम्
सप्तमी	जरायाम्-जरसि	जरयोः-जरसोः	जरासु
सम्बोधन	हे जरे	हे जरे-जरसौ	जे-जराः-जरसः

(१७४) अजर (नपु०) Ageless			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अजरम्	अजरे-अजरसी	अजराणि-अजरांसि
द्वितीया	अजरम्	अजरे-अजरसी	अजराणि-अजरांसि
सम्बोधन	हे अजर	हे अजरे-अजरसी	हे अजराणि-अजरांसि

शेषं निर्जर शब्दवत्

(१७५) प्राञ्च (पु०) Eastern			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	प्राङ्	प्राञ्चौ	प्राञ्चः
द्वितीया	प्राञ्चम्	प्राञ्चौ	प्राञ्चः
तृतीया	प्राचा	प्राग्भ्याम्	प्राग्भिः
चतुर्थी	प्राचे	प्राग्भ्याम्	प्राग्भ्यः
पञ्चमी	प्राचः	प्राग्भ्याम्	प्राग्भ्यः
षष्ठी	प्राचः	प्राचोः	प्राचाम्
सप्तमी	प्राचि	प्राचोः	प्राक्षु
सम्बोधन	हे प्राङ्	हे प्राञ्चौ	हे प्राञ्चः

(१७६) प्रत्यञ्च (पु०) Western			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	प्रत्यङ्	प्रत्यञ्चौ	प्रत्यञ्चः
द्वितीया	प्रत्यञ्चम्	प्रत्यञ्चौ	प्रतीचः
तृतीया	प्रतीचा	प्रत्यग्भ्याम्	प्रत्यग्भिः
चतुर्थी	प्रतीचे	प्रत्यग्भ्याम्	प्रत्यग्भ्यः
पञ्चमी	प्रतीचः	प्रत्यग्भ्याम्	प्रत्यग्भ्यः

षष्ठी	प्रतीचः	प्रतीचोः	प्रतीचाम्
सप्तमी	प्रतीचि	प्रतीचोः	प्रत्यक्षु
सम्बोधन	हे प्रत्यङ्	हे प्रत्यञ्चौ	हे प्रत्यञ्चः

(१७७) उदञ्च (पु०) Northern			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	उदङ्	उदञ्चौ	उदञ्चः
द्वितीया	उदञ्चम्	उदञ्चौ	उदैचः
सम्बोधन	हे उदङ्	हे उदञ्चौ	हे उदञ्चः
शेषं उदञ्चम् शब्दवत्			

(१७८) अन्वञ्च (पु०) Following			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अन्वङ्	अन्वञ्चौ	अन्वञ्चः
द्वितीया	अन्वञ्चम्	अन्वञ्चौ	अनूचः
तृतीया	अनूचा	अन्वगभ्याम्	अन्वग्भिः
चतुर्थी	अनूचे	अन्वगभ्याम्	अन्वगभ्यः
पञ्चमी	अनूचः	अन्वगभ्याम्	अन्वगभ्यः
षष्ठी	अनूचः	अनूचोः	अनूचाम्
सप्तमी	अनूचि	अनूचोः	अन्वक्षु
सम्बोधन	हे अन्वङ्	हे अन्वञ्चौ	हे अन्वञ्चः

(१७९) तिर्यञ्च (पु०) Horizontally			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	तिर्यङ्	तिर्यञ्चौ	तिर्यञ्चः
द्वितीया	तिर्यञ्चम्	तिर्यञ्चौ	तिरश्चः
तृतीया	तिरश्चा	तिर्यगभ्याम्	तिर्यग्भिः
चतुर्थी	तिरश्चे	तिर्यगभ्याम्	तिर्यगभ्यः
पञ्चमी	तिरश्चः	तिर्यगभ्याम्	तिर्यगभ्यः
षष्ठी	तिरश्चः	तिरश्चोः	तिरश्चाम्
सप्तमी	तिरश्चि	तिरश्चोः	तिर्यक्षु
सम्बोधन	हे तिर्यङ्	हे तिर्यञ्चौ	हे तिर्यञ्चः

(१८०) विभ्राज् (पु०) Bright			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	विभ्राट्-विभ्राक्	विभ्राजौ	विभ्राजः
द्वितीया	विभ्राजम्	विभ्राजौ	विभ्राजः
सम्बोधन	हे विभ्राट्-विभ्राक्	हे विभ्राजौ	हे विभ्राजः
शेषं सम्राज् शब्दवत्			

(१८१) युज् (पु०) Sage			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	युक्	युजौ	युजः
द्वितीया	युजम्	युजौ	युजः

तृतीया	युजा	युग्भ्याम्	युग्भिः
चतुर्थी	युजे	युग्भ्याम्	युग्भ्यः
पञ्चमी	युजः	युग्भ्याम्	युग्भ्यः
षष्ठी	युजः	युजोः	युजाम्
सप्तमी	युजि	युजोः	युक्षु
सम्बोधन	हे युक्	हे युजौ	हे युजः

(१८२) युञ्ज् (पु०) United			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	युङ्	युञ्जौ	युञ्जः
द्वितीया	युञ्जम्	युञ्जौ	युजः
सम्बोधन	हे युङ्	हे युञ्जौ	हे युञ्जः
शेषं युज् शब्दवत्			

(१८३) सुपाद् (पु०) Having Good Feet			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सुपात्	सुपादौ	सुपादः
द्वितीया	सुपादम्	सुपादौ	सुपादः
तृतीया	सुपदा	सुपाद्याम्	सुपाद्भिः
चतुर्थी	सुपदे	सुपाद्याम्	सुपाद्यः
पञ्चमी	सुपदः	सुपाद्याम्	सुपाद्यः
षष्ठी	सुपदः	सुपदोः	सुपदाम्
सप्तमी	सुपदि	सुपदोः	सुपत्सु
सम्बोधन	हे सुपात्	हे सुपादौ	हे सुपादः

(१८४) पूषन् (पु०) Sun			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	पूषा	पूषणौ	पूषणः
द्वितीया	पूषणम्	पूषणौ	पूषणः
सम्बोधन	हे पूषन्	हे पूषणौ	हे पूषणः
शेषं राजन् शब्दवत्			

(१८५) वृत्रहन् (पु०) Indra			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	वृत्रहा	वृत्रहणौ	वृत्रहणः
द्वितीया	वृत्रहणम्	वृत्रहणौ	वृत्रहणः
तृतीया	वृत्रघ्ना	वृत्रहभ्याम्	वृत्रहभिः
चतुर्थी	वृत्रघ्ने	वृत्रहभ्याम्	वृत्रहभ्यः
पञ्चमी	वृत्रघ्नः	वृत्रहभ्याम्	वृत्रहभ्यः
षष्ठी	वृत्रघ्नः	वृत्रघ्नोः	वृत्रघ्नाम्
सप्तमी	वृत्रघ्नि-वृत्रहणि	वृत्रघ्नोः	वृत्रहसु
सम्बोधन	हे वृत्रहन्	हे वृत्रहणौ	हे वृत्रहणः

(१८६) दीर्घाहन् (पु०) Summer

	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	दीर्घाहाः	दीर्घाहाणौ	दीर्घाहाणः
द्वितीया	दीर्घाहाणम्	दीर्घाहाणौ	दीर्घाहः
तृतीया	दीर्घाहा	दीर्घाहाभ्याम्	दीर्घाहाभिः
चतुर्थी	दीर्घाहे	दीर्घाहाभ्याम्	दीर्घाहाभ्यः
पञ्चमी	दीर्घाहः	दीर्घाहाभ्याम्	दीर्घाहाभ्यः
षष्ठी	दीर्घाहः	दीर्घाहोः	दीर्घाहाम्
सप्तमी	दीर्घाहि-दीर्घाहणि	दीर्घाहोः	दीर्घाहस्सु
सम्बोधन	हे दीर्घाहाः	हे दीर्घाहाणौ	हे दीर्घाहाणः

(१८७) अर्वन् (पु०) Horse			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अर्वा	अर्वन्तौ	अर्वन्तः
द्वितीया	अर्वन्तम्	अर्वन्तौ	अर्वतः
सम्बोधन	हे अर्वन्	हे अर्वन्तौ	हे अर्वन्तः
शेषं धीमत् शब्दवत्			

(१८८) ऋभुक्षिन् (पु०) Indra			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	ऋभुक्षाः	ऋभुक्षाणौ	ऋभुक्षाणः
द्वितीया	ऋभुक्षाणम्	ऋभुक्षाणौ	ऋभुक्षः
तृतीया	ऋभुक्षा	ऋभुक्षिभ्याम्	ऋभुक्षिभिः
चतुर्थी	ऋभुक्षे	ऋभुक्षिभ्याम्	ऋभुक्षिभ्यः
पञ्चमी	ऋभुक्षः	ऋभुक्षिभ्याम्	ऋभुक्षिभ्यः
षष्ठी	ऋभुक्षः	ऋभुक्षोः	ऋभुक्षाम्
सप्तमी	ऋभुक्षि	ऋभुक्षोः	ऋभुक्षिषु
सम्बोधन	हे ऋभुक्षाः	हे ऋभुक्षाणौ	हे ऋभुक्षाणः

(१८९) उशनस (पु०) Shukaacharya			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	उशाना	उशनसौ	उशनसः
द्वितीया	उशनसम्	उशनसौ	उशनसः
सम्बोधन	हे उशनन्-उशनः-उशन	हे उशनसौ	हे उशनसः
शेषं वेधस् (पु०) शब्दवत्			

(१९०) अनेहस् (पु०) Time			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अनेहा	अनेहसौ	अनेहसः
द्वितीया	अनेहसम्	अनेहसौ	अनेहसः
सम्बोधन	हे अनेहः	हे अनेहसौ	हे अनेहसः
शेषं वेधस् शब्दवत्			

(१९१) विश्ववाह (पु०) Sustainer of the Universe			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	विश्ववाहः	विश्ववाहौ	विश्ववाहः
द्वितीया	विश्ववाहम्	विश्ववाहौ	विश्ववाहः
तृतीया	विश्ववाहा	विश्ववाहाम्	विश्ववाहिः
चतुर्थी	विश्ववाहे	विश्ववाहाम्	विश्ववाह्यः
पञ्चमी	विश्ववाहः	विश्ववाहाम्	विश्ववाह्यः
षष्ठी	विश्ववाहः	विश्ववाहोः	विश्ववाहाम्
सप्तमी	विश्ववाहि	विश्ववाहोः	विश्ववाह्यु
सम्बोधन	हे विश्ववाहः	हे विश्ववाहौ	हे विश्ववाहः

	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	विश्ववाहः	विश्ववाहौ	विश्ववाहः
द्वितीया	विश्ववाहम्	विश्ववाहौ	विश्ववाहः
तृतीया	विश्ववाहा	विश्ववाहाम्	विश्ववाहिः
चतुर्थी	विश्ववाहे	विश्ववाहाम्	विश्ववाह्यः
पञ्चमी	विश्ववाहः	विश्ववाहाम्	विश्ववाह्यः
षष्ठी	विश्ववाहः	विश्ववाहोः	विश्ववाहाम्
सप्तमी	विश्ववाहि	विश्ववाहोः	विश्ववाह्यु
सम्बोधन	हे विश्ववाहः	हे विश्ववाहौ	हे विश्ववाहः

(१९२) तुरासाह (पु०) Indra			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	तुराषाट्	तुरासाहौ	तुरासाहः
द्वितीया	तुरासाहम्	तुरासाहौ	तुरासाहः
तृतीया	तुरासाहा	तुरासाहाम्	तुरासाहिः
चतुर्थी	तुरासाहे	तुरासाहाम्	तुरासाह्यः
पञ्चमी	तुरासाहः	तुरासाहाम्	तुरासाह्यः
षष्ठी	तुरासाहः	तुरासाहोः	तुरासाहाम्
सप्तमी	तुरासाहि	तुरासाहोः	तुरासाह्यु
सम्बोधन	हे तुराषाट्	हे तुरासाहौ	हे तुरासाहः

(१९३) दुह (पु०) One who Milks			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	धुक्	दुहौ	दुहः
द्वितीया	दुहम्	दुहौ	दुहः
तृतीया	दुहा	धुग्भ्याम्	धुग्भिः
चतुर्थी	दुहे	धुग्भ्याम्	धुग्भ्यः
पञ्चमी	दुहः	धुग्भ्याम्	धुग्भ्यः
षष्ठी	दुहः	दुहोः	दुहाम्
सप्तमी	दुहि	दुहोः	धुक्षु
सम्बोधन	हे धुक्	हे दुहौ	हे दुहः

(१९४) द्रुह (पु०) One who bears hatred			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	ध्रुक्-ध्रुट्	द्रुहौ	द्रुहः
द्वितीया	द्रुहम्	द्रुहौ	द्रुहः
तृतीया	द्रुहा	ध्रुग्भ्याम्-ध्रुङ्गाम्	ध्रुग्भिः-ध्रुङ्गिः
चतुर्थी	द्रुहे	ध्रुग्भ्याम्-ध्रुङ्गाम्	ध्रुग्भ्यः-ध्रुङ्ग्यः
पञ्चमी	द्रुहः	ध्रुग्भ्याम्-ध्रुङ्गाम्	ध्रुग्भ्यः-ध्रुङ्ग्यः
षष्ठी	द्रुहः	द्रुहोः	द्रुहाम्
सप्तमी	द्रुहि	द्रुहोः	ध्रुक्षु-ध्रुक्षु
सम्बोधन	हे ध्रुक्-ध्रुट्	हे द्रुहौ	हे द्रुहः

(१९५) अनडुह (पु०) Ox			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अनडुहः	अनडुहौ	अनडुहः
द्वितीया	अनडुहम्	अनडुहौ	अनडुहः
तृतीया	अनडुहा	अनडुहाम्	अनडुहिः
चतुर्थी	अनडुहे	अनडुहाम्	अनडुह्यः
पञ्चमी	अनडुहः	अनडुहाम्	अनडुह्यः
षष्ठी	अनडुहः	अनडुहोः	अनडुहाम्
सप्तमी	अनडुहि	अनडुहोः	अनडुह्यु
सम्बोधन	हे अनडुहः	हे अनडुहौ	हे अनडुहः

प्रथमा	अनङ्गान्	अनङ्गाहौ	अनङ्गाहः
द्वितीया	अनङ्गाहम्	अनङ्गाहौ	अनङ्गुहः
तृतीया	अनङ्गुहा	अनङ्गुह्याम्	अनङ्गुद्भिः
चतुर्थी	अनङ्गुहे	अनङ्गुह्याम्	अनङ्गुह्यः
पञ्चमी	अनङ्गुहः	अनङ्गुह्याम्	अनङ्गुह्यः
षष्ठी	अनङ्गुहः	अनङ्गुहोः	अनङ्गुहाम्
सप्तमी	अनङ्गुहि	अनङ्गुहोः	अनङ्गुत्सु
सम्बोधन	हे अनङ्गान्	हे अनङ्गाहौ	हे अनङ्गाहः

(१९६) द्वार (स्त्री) Door			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	द्वारः	द्वारौ	द्वारः
द्वितीया	द्वारम्	द्वारौ	द्वारः
तृतीया	द्वारा	द्वार्याम्	द्वारिभिः
चतुर्थी	द्वारे	द्वार्याम्	द्वार्यः
पञ्चमी	द्वारः	द्वार्याम्	द्वार्यः
षष्ठी	द्वारः	द्वारोः	द्वाराम्
सप्तमी	द्वारि	द्वारोः	द्वार्षु
सम्बोधन	हे द्वारः	हे द्वारौ	हे द्वारः

(१९७) अर्चिस् (स्त्री) Flame			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अर्चिः	अर्चिषौ	अर्चिषः
द्वितीया	अर्चिषम्	अर्चिषौ	अर्चिषः
तृतीया	अर्चिषा	अर्चिष्याम्	अर्चिषिभिः
चतुर्थी	अर्चिषे	अर्चिष्याम्	अर्चिष्यः
पञ्चमी	अर्चिषः	अर्चिष्याम्	अर्चिष्यः
षष्ठी	अर्चिषः	अर्चिषोः	अर्चिषाम्
सप्तमी	अर्चिषि	अर्चिषोः	अर्चिषु
सम्बोधन	हे अर्चिः	हे अर्चिषौ	हे अर्चिषः

(१९८) सजुष (स्त्री) Companion			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	सजूः	सजुषौ	सजुषः
द्वितीया	सजुषम्	सजुषौ	सजुषः
तृतीया	सजुषा	सजूष्याम्	सजूषिभिः
चतुर्थी	सजुषे	सजूष्याम्	सजूष्यः
पञ्चमी	सजुषः	सजूष्याम्	सजूष्यः
षष्ठी	सजुषः	सजुषोः	सजूषाम्
सप्तमी	सजुषि	सजुषोः	सजूषु
सम्बोधन	हे सजूः	हे सजुषौ	हे सजुषः

(१९९) उष्णिह (स्त्री) A Metre			
	एक०	द्वि०	बहु०

प्रथमा	उष्णिक्	उष्णिहौ	उष्णिहः
द्वितीया	उष्णिहम्	उष्णिहौ	उष्णिहः
तृतीया	उष्णिहा	उष्णिग्याम्	उष्णिग्भिः
चतुर्थी	उष्णिहे	उष्णिग्याम्	उष्णिग्यः
पञ्चमी	उष्णिहः	उष्णिग्याम्	उष्णिग्यः
षष्ठी	उष्णिहः	उष्णिहोः	उष्णिहाम्
सप्तमी	उष्णिहि	उष्णिहोः	उष्णिक्षु
सम्बोधन	हे उष्णिक्	हे उष्णिहौ	हे उष्णिहः

(२००) प्राञ्च (नपु०) Eastern			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	प्राक्	प्राची	प्राञ्चि
द्वितीया	प्राक्	प्राची	प्राञ्चि
सम्बोधन	हे प्राक्	हे प्राची	हे प्राञ्चि
शेषं प्राञ्च-पुंवत् शब्दवत्			

(२०१) प्रत्यञ्च (नपु०) Western			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	प्रत्यक्	प्रतीची	प्रत्यञ्चि
द्वितीया	प्रत्यक्	प्रतीची	प्रत्यञ्चि
सम्बोधन	हे प्रत्यक्	हे प्रतीची	हे प्रत्यञ्चि
शेषं प्रत्यञ्च-पुंवत् शब्दवत्			

(२०२) अन्वञ्च (नपु०) Following			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अन्वक्	अनूची	अन्वञ्चि
द्वितीया	अन्वक्	अनूची	अन्वञ्चि
सम्बोधन	हे अन्वक्	हे अनूची	हे अन्वञ्चि
शेषं अन्वञ्च-पुंवत् शब्दवत्			

(२०३) उदञ्च (नपु०) Northern			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	उदक्	उदीची	उदञ्चि
द्वितीया	उदक्	उदीची	उदञ्चि
सम्बोधन	हे उदक्	हे उदीची	हे उदञ्चि
शेषं उदञ्च-पुंवत् शब्दवत्			

(२०४) तिर्यञ्च (नपु०) Horizontal			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	तिर्यक्	तिरञ्ची	तिर्यञ्चि
द्वितीया	तिर्यक्	तिरञ्ची	तिर्यञ्चि
सम्बोधन	हे तिर्यक्	हे तिरञ्ची	हे तिर्यञ्ची
शेषं तिर्यञ्च-पुंवत् शब्दवत्			

(२०५) प्राञ्च (नपु०) Eastern			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	प्राङ्	प्राञ्ची	प्राञ्चि
द्वितीया	प्राङ्	प्राञ्ची	प्राञ्चि
सम्बोधन	हे प्राङ्	हे प्राञ्ची	हे प्राञ्चि
शेषं प्राञ्च-पुंवत् शब्दवत्			

(२०६) प्रत्यञ्च (नपु०) Western			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	प्रत्यङ्	प्रत्यञ्ची	प्रत्यञ्चि
द्वितीया	प्रत्यङ्	प्रत्यञ्ची	प्रत्यञ्चि
सम्बोधन	हे प्रत्यङ्	हे प्रत्यञ्ची	हे प्रत्यञ्चि
शेषं प्रत्यञ्च-पुंवत् शब्दवत्			

(२०७) अन्वञ्च (नपु०) Following			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	अन्वङ्	अन्वञ्ची	अन्वञ्चि
द्वितीया	अन्वङ्	अन्वञ्ची	अन्वञ्चि
सम्बोधन	हे अन्वङ्	हे अन्वञ्ची	हे अन्वञ्चि
शेषं अन्वञ्च-पुंवत् शब्दवत्			

(२०८) उदञ्च (नपु०) Northern			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	उदङ्	उदीञ्ची	उदञ्चि
द्वितीया	उदङ्	उदीञ्ची	उदञ्चि
सम्बोधन	हे उदङ्	हे उदीञ्ची	हे उदञ्चि
शेषं उदञ्च-पुंवत् शब्दवत्			

(२०९) तिर्यञ्च (नपु०) Horizontal			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	तिर्यङ्	तिर्यञ्ची	तिर्यञ्चि
द्वितीया	तिर्यङ्	तिर्यञ्ची	तिर्यञ्चि
सम्बोधन	हे तिर्यङ्	हे तिर्यञ्ची	हे तिर्यञ्चि
शेषं तिर्यञ्च-पुंवत् शब्दवत्			

(२१०) दुह् (नपु०) One who Milks			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	धुक्	दुही	दुंहि
द्वितीया	धुक्	दुही	दुंहि
सम्बोधन	हे धुक्	हे दुही	हे दुंहि
शेषं दुह्-पुंवत् शब्दवत्			

(२११) द्रुह् (नपु०) One who bears hatred			
	एक०	द्वि०	बहु०

प्रथमा	धुक्-धुट्	दुंही	दुंहि
द्वितीया	धुक्-धुट्	दुंही	दुंहि
सम्बोधन	हे धुक्-धुट्	हे दुंही	हे दुंहि
शेषं द्रुह्-पुंवत् शब्दवत्			

(२१२) स्वनडुह् (नपु०) One with a good Ox			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	स्वनडुत्	स्वनडुही	स्वनड्वांहि
द्वितीया	स्वनडुत्	स्वनडुही	स्वनड्वांहि
सम्बोधन	हे स्वनडुत्	हे स्वनडुही	हे स्वनड्वांहि
शेषं अनडुह्-पुंवत् शब्दवत्			

(२१३) निर्जर (पु०) God			
	एक०	द्वि०	बहु०
प्रथमा	निर्जरः	निर्जरौ-रसौ	निर्जराः-रसः
द्वितीया	निर्जरम्	निर्जरौ-रसौ	निर्जराः-रसः
तृतीया	निर्जरेण-रसा	निर्जराभ्याम्	निर्जरैः
चतुर्थी	निर्जराय-रसे	निर्जराभ्याम्	निर्जरभ्यः
पञ्चमी	निर्जरात्-रसः	निर्जराभ्याम्	निर्जरभ्यः
षष्ठी	निर्जरस्य-रसः	निर्जरयोः-रसोः	निर्जराणाम्-रसाम्
सप्तमी	निर्जरे-रसि	निर्जरयोः-रसोः	निर्जरेषु
सम्बोधन	हे निर्जर	हे निर्जरौ-रसौ	हे निर्जराः-रसः

सङ्ख्यशब्दाः (Ordinals)

(२१४) सङ्ख्यशब्दाः (Ordinals)			
	पु०	स्त्री०	नपु०
१ एकः एका एकम्	प्रथमः	प्रथमा	प्रथमम्
२ द्वौ द्वे द्वे	द्वितीयः	द्वितीया	द्वितीयम्
३ त्रयः तिस्रः त्रीणि	तृतीयः	तृतीया	तृतीयम्
४ चत्वारः चतस्रः चत्वारि	चतुर्थः	चतुर्थी	चतुर्थम्
४ चत्वारः चतस्रः चत्वारि	तुरीयः	तुरीया	तुरीयम्
४ चत्वारः चतस्रः चत्वारि	तुर्यः	तुर्या	तुर्यम्
५ पञ्च	पञ्चमः	पञ्चमी	पञ्चमम्
६ षट्	षष्ठः	षष्ठी	षष्ठम्
७ सप्त	सप्तमः	सप्तमी	सप्तमम्
८ अष्ट, अष्टौ	अष्टमः	अष्टमी	अष्टमम्
९ नव	नवमः	नवमी	नवमम्
१० दश	दशमः	दशमी	दशमम्
११ एकादश	एकादशः	एकादशी	एकादशम्
१२ द्वादश	द्वादशः	द्वादशी	द्वादशम्
१३ त्रयोदश	त्रयोदशः	त्रयोदशी	त्रयोदशम्
१४ चतुर्दश	चतुर्दशः	चतुर्दशी	चतुर्दशम्
१५ पञ्चदश	पञ्चदशः	पञ्चदशी	पञ्चदशम्
१६ षोडश	षोडशः	षोडशी	षोडशम्
१७ सप्तदश	सप्तदशः	सप्तदशी	सप्तदशम्
१८ अष्टादश	अष्टादशः	अष्टादशी	अष्टादशम्
१९ नवदश	नवदशः	नवदशी	नवदशम्
१९ एकोनविंशः	एकोनविंशः	एकोनविंशी	एकोनविंशम्
१९ एकोनविंशतिः	एकोनविंशतः, एकोनविंशतितमः	एकोनविंशती, एकोनविंशतितमी	एकोनविंशतम्, एकोनविंशतितमम्
१९ उनविंशतिः	उनविंशतः, उनविंशतितमः	उनविंशती, उनविंशतितमी	उनविंशतम्, उनविंशतितमम्
२० विंशतिः	विंशतः, विंशतितमः	विंशती, विंशतितमी	विंशतम्, विंशतितमम्
२१ एकविंशतिः	एकविंशतः, एकविंशतितमः	एकविंशती, एकविंशतितमी	एकविंशतम्, एकविंशतितमम्
२२ द्वाविंशतिः	द्वाविंशतः, द्वाविंशतितमः	द्वाविंशती, द्वाविंशतितमी	द्वाविंशतम्, द्वाविंशतितमम्
२३ त्रयोविंशतिः	त्रयोविंशतः, त्रयोविंशतितमः	त्रयोविंशती, त्रयोविंशतितमी	त्रयोविंशतम्, त्रयोविंशतितमम्
२४ चतुर्विंशतिः	चतुर्विंशतः, चतुर्विंशतितमः	चतुर्विंशती, चतुर्विंशतितमी	चतुर्विंशतम्, चतुर्विंशतितमम्
२५ पञ्चविंशतिः	पञ्चविंशतः, पञ्चविंशतितमः	पञ्चविंशती, पञ्चविंशतितमी	पञ्चविंशतम्, पञ्चविंशतितमम्
२६ षड्विंशतिः	षड्विंशतः, षड्विंशतितमः	षड्विंशती, षड्विंशतितमी	षड्विंशतम्, षड्विंशतितमम्
२७ सप्तविंशतिः	सप्तविंशतः, सप्तविंशतितमः	सप्तविंशती, सप्तविंशतितमी	सप्तविंशतम्, सप्तविंशतितमम्
२८ अष्टाविंशतिः	अष्टाविंशतः, अष्टाविंशतितमः	अष्टाविंशती, अष्टाविंशतितमी	अष्टाविंशतम्, अष्टाविंशतितमम्
२९ नवविंशतिः	नवविंशतः, नवविंशतितमः	नवविंशती, नवविंशतितमी	नवविंशतम्, नवविंशतितमम्
३० त्रिंशत्	त्रिंशः, त्रिंशत्तमः	त्रिंशी, त्रिंशत्तमी	त्रिंशम्, त्रिंशत्तमम्
३१ एकत्रिंशत्	एकत्रिंशः, एकत्रिंशत्तमः	एकत्रिंशी, एकत्रिंशत्तमी	एकत्रिंशम्, एकत्रिंशत्तमम्
३२ द्वात्रिंशत्	द्वात्रिंशः, द्वात्रिंशत्तमः	द्वात्रिंशी, द्वात्रिंशत्तमी	द्वात्रिंशम्, द्वात्रिंशत्तमम्
३३ त्रयत्रिंशत्	त्रयत्रिंशः, त्रयत्रिंशत्तमः	त्रयत्रिंशी, त्रयत्रिंशत्तमी	त्रयत्रिंशम्, त्रयत्रिंशत्तमम्
३४ चतुस्त्रिंशत्	चतुस्त्रिंशः, चतुस्त्रिंशत्तमः	चतुस्त्रिंशी, चतुस्त्रिंशत्तमी	चतुस्त्रिंशम्, चतुस्त्रिंशत्तमम्
३५ पञ्चत्रिंशत्	पञ्चत्रिंशः, पञ्चत्रिंशत्तमः	पञ्चत्रिंशी, पञ्चत्रिंशत्तमी	पञ्चत्रिंशम्, पञ्चत्रिंशत्तमम्

७१	एकसप्ततिः	एकसप्ततः, एकसप्ततितमः	एकसप्तती, एकसप्ततितमी	एकसप्ततम्, एकसप्ततितमम्
७२	द्विसप्ततिः	द्विसप्ततः, द्विसप्ततितमः	द्विसप्तती, द्विसप्ततितमी	द्विसप्ततम्, द्विसप्ततितमम्
७२	द्वासप्ततिः	द्वासप्ततः, द्वासप्ततितमः	द्वासप्तती, द्वासप्ततितमी	द्वासप्ततम्, द्वासप्ततितमम्
७३	त्रिसप्ततिः	त्रिसप्ततः, त्रिसप्ततितमः	त्रिसप्तती, त्रिसप्ततितमी	त्रिसप्ततम्, त्रिसप्ततितमम्
७३	त्रयःसप्ततिः	त्रयःसप्ततः, त्रयःसप्ततितमः	त्रयःसप्तती, त्रयःसप्ततितमी	त्रयःसप्ततम्, त्रयःसप्ततितमम्
७४	चतुःसप्ततिः	चतुःसप्ततः, चतुःसप्ततितमः	चतुःसप्तती, चतुःसप्ततितमी	चतुःसप्ततम्, चतुःसप्ततितमम्
७५	पञ्चसप्ततिः	पञ्चसप्ततः, पञ्चसप्ततितमः	पञ्चसप्तती, पञ्चसप्ततितमी	पञ्चसप्ततम्, पञ्चसप्ततितमम्
७६	षट्सप्ततिः	षट्सप्ततः, षट्सप्ततितमः	षट्सप्तती, षट्सप्ततितमी	षट्सप्ततम्, षट्सप्ततितमम्
७७	सप्तसप्ततिः	सप्तसप्ततः, सप्तसप्ततितमः	सप्तसप्तती, सप्तसप्ततितमी	सप्तसप्ततम्, सप्तसप्ततितमम्
७८	अष्टसप्ततिः	अष्टसप्ततः, अष्टसप्ततितमः	अष्टसप्तती, अष्टसप्ततितमी	अष्टसप्ततम्, अष्टसप्ततितमम्
७८	अष्टासप्ततिः	अष्टासप्ततः, अष्टासप्ततितमः	अष्टासप्तती, अष्टासप्ततितमी	अष्टासप्ततम्, अष्टासप्ततितमम्
७९	नवसप्ततिः	नवसप्ततः, नवसप्ततितमः	नवसप्तती, नवसप्ततितमी	नवसप्ततम्, नवसप्ततितमम्
८०	अशीतिः	अशीतितमः	अशीतितमी	अशीतितमम्
८१	एकाशीतिः	एकाशीतः, एकाशीतितमः	एकाशीती, एकाशीतितमी	एकाशीतम्, एकाशीतितमम्
८२	द्व्यशीतिः	द्व्यशीतः, द्व्यशीतितमः	द्व्यशीती, द्व्यशीतितमी	द्व्यशीतम्, द्व्यशीतितमम्
८३	त्र्यशीतिः	त्र्यशीतः, त्र्यशीतितमः	त्र्यशीती, त्र्यशीतितमी	त्र्यशीतम्, त्र्यशीतितमम्
८४	चतुरशीतिः	चतुरशीतः, चतुरशीतितमः	चतुरशीती, चतुरशीतितमी	चतुरशीतम्, चतुरशीतितमम्
८५	पञ्चाशीतिः	पञ्चाशीतः, पञ्चाशीतितमः	पञ्चाशीती, पञ्चाशीतितमी	पञ्चाशीतम्, पञ्चाशीतितमम्
८६	षट्शीतिः	षट्शीतः, षट्शीतितमः	षट्शीती, षट्शीतितमी	षट्शीतम्, षट्शीतितमम्
८७	सप्ताशीतिः	सप्ताशीतः, सप्ताशीतितमः	सप्ताशीती, सप्ताशीतितमी	सप्ताशीतम्, सप्ताशीतितमम्
८८	अष्टाशीतिः	अष्टाशीतः, अष्टाशीतितमः	अष्टाशीती, अष्टाशीतितमी	अष्टाशीतम्, अष्टाशीतितमम्
८९	नवाशीतिः	नवाशीतः, नवाशीतितमः	नवाशीती, नवाशीतितमी	नवाशीतम्, नवाशीतितमम्
९०	नवतिः	नवतितमः	नवतितमी	नवतितमम्
९१	एकनवतिः	एकनवतः, एकनवतितमः	एकनवती, एकनवतितमी	एकनवतम्, एकनवतितमम्
९२	द्विनवतिः	द्विनवतः, द्विनवतितमः	द्विनवती, द्विनवतितमी	द्विनवतम्, द्विनवतितमम्
९२	द्वानवतिः	द्वानवतः, द्वानवतितमः	द्वानवती, द्वानवतितमी	द्वानवतम्, द्वानवतितमम्
९३	त्रिनवतिः	त्रिनवतः, त्रिनवतितमः	त्रिनवती, त्रिनवतितमी	त्रिनवतम्, त्रिनवतितमम्
९३	त्रयोनवतिः	त्रयोनवतः, त्रयोनवतितमः	त्रयोनवती, त्रयोनवतितमी	त्रयोनवतम्, त्रयोनवतितमम्
९४	चतुर्नवतिः	चतुर्नवतः, चतुर्नवतितमः	चतुर्नवती, चतुर्नवतितमी	चतुर्नवतम्, चतुर्नवतितमम्
९५	पञ्चनवतिः	पञ्चनवतः, पञ्चनवतितमः	पञ्चनवती, पञ्चनवतितमी	पञ्चनवतम्, पञ्चनवतितमम्
९६	षण्णवतिः	षण्णवतः, षण्णवतितमः	षण्णवती, षण्णवतितमी	षण्णवतम्, षण्णवतितमम्
९७	सप्तनवतिः	सप्तनवतः, सप्तनवतितमः	सप्तनवती, सप्तनवतितमी	सप्तनवतम्, सप्तनवतितमम्
९८	अष्टनवतिः	अष्टनवतः, अष्टनवतितमः	अष्टनवती, अष्टनवतितमी	अष्टनवतम्, अष्टनवतितमम्
९८	अष्टानवतिः	अष्टानवतः, अष्टानवतितमः	अष्टानवती, अष्टानवतितमी	अष्टानवतम्, अष्टानवतितमम्
९९	नवनवतिः	नवनवतः, नवनवतितमः	नवनवती, नवनवतितमी	नवनवतम्, नवनवतितमम्
१००	शतम्	शततमः	शततमी	शततमम्
१०००	सहस्रम्	सहस्रतमः	सहस्रतमी	सहस्रतमम्
१००००	अयुतम्	अयुततमः	अयुततमी	अयुततमम्
१०००००	लक्षा, लक्षम्	लक्षतमः	लक्षतमी	लक्षतमम्
१००००००	प्रयुतम्	प्रयुततमः	प्रयुततमी	प्रयुततमम्
१०००००००	कोटिः	कोटितमः	कोटितमी	कोटितमम्

Word Index

In the list below the first 25 words are in the order in which they are listed in the पञ्चविंशति-प्रकार-शब्दानां रूपावलि: book. After that words with regular declension are organised in the Devanagari alphabetical order with respect to their endings; this is followed by pronouns and then words for numbers; finally special words are listed as per the शब्द मञ्जरी book. Remember, in most pdf viewers “Alt + left-arrow” takes back after visiting a link. The number to the left of the words is its विभक्ति-table number.

The words and comments in the list below are taken from various sources; mainly from the two books: बृहद्-अनुवाद-चन्द्रिका and शब्द मञ्जरी.

- (१) नामन् (नपु०) Name, व्योमन्, धामन्, सामन्, दामन्, प्रेमन् आदि
 (२) जन्मन् (नपु०) Birth, शर्मन्, पर्वन्, ब्रह्मन्, वर्मन्, वर्त्मन्, चर्मन् आदि
 (३) वारि (नपु०) Water, except the following four, अस्थि, सक्थि, अक्षि, and दधि, all इकारन्तः नपुंसकलिङ् have the same declension as वारि
 (४) दधि (नपु०) Curd, अस्थि, सक्थि, and अक्षि
 (५) मधु (नपु०) Honey, जानु, दारु, जतु, जत्रु, तालु, वस्तु, सानु, अम्बु, अश्रु आदि
 (६) जगत् (नपु०) World
 (७) मनस् (नपु०) Mind, नभस्, अम्भस्, आगस्, उरस्, पयस्, रजस्, वयस्, वक्षस्, अयस्, तमस्, वचस्, यशस्, तपस्, सरस्, शिरस् आदि
 (८) ज्योतिस् (नपु०) Light, धनुस्, वपुस्, चक्षुस्, आयुस्, यजुस् इत्यादयः उस्-अन्ताः शब्दाः
 (९) फल (नपु०) Fruit, वन, अरण्य, मुख, कुसुम, पुष्प, कमल, वर्ण, मित्र, नक्षत्र, पत्र, तृण, बीज, जल, गगन, शरीर, ज्ञान, पुस्तक आदि
 (१०) अभिजित् (पु०) Victorious
 (११) धीमत् (पु०) Intelligent, बुद्धिमत्, भानुमत्, श्रीमत्, सानुमत्, अंशुमत्, विद्यावत्, धनुष्मत्, बलवत्, भगवत्, भाग्यवत्, उक्तवत्, गतवत्, श्रुतवत् आदि; धीमत्, बुद्धिमत्, बलवत् स्त्रीलिङ्गप्रयोगे धीमती, बुद्धिमती, बलवती, इत्यादयः भवन्ति, नदी शब्दवत् रूपाणि च भवन्ति
 (१२) सरित् (स्त्री०) River, विद्युत्, हरित, योषित्, त्रिंशत्, चत्वारिंशत् आदि
 (१३) खादत् (पु०) The Eating One, गच्छत्, धावत्, वदत्, पठत्, पश्यत्, पतत्, गृह्णत्, शोचत्, भवत्, पिबत्, गमिष्यत्, हरिष्यत्, करिष्यत्, कथयिष्यत्
 (१४) ज्ञानिन् (पु०) Wise, गुणिन्, करिन्,

- हस्तिन्, मन्त्रिन्, पक्षिन्, शशिन्, धनिन्, वाजिन्, तपस्विन्, बलिन्, सुखिन्, एकाकिन्, सत्यवादिन् आदि; स्त्रीलिङ्गे ज्ञानिनी, गुणिनी, करिणी, हस्तिनी नदीवत्
 (१५) राम (पु०) Ram, नरः, बालः, जनकः, नृपः, भक्तः, शिष्यः, सूर्यः, चन्द्रः, सुरः, खगः, मयूरः, प्रश्नः, क्रोशः, लोकः, धर्मः, अनलः, प्राज्ञः, सज्जनः, दुर्जनः, खलः, करः, पिकः, वंशः, वानरः, गजः, अनिलः, वृकः, नकः, रासभः, उपहारः।
 (१६) लता (स्त्री०) Creeper, रमा, बाला, ललना, कन्या, निशा, भार्या, बडवा, सुमित्रा, राधा, तारा, कौशल्या, क्षमा, लज्जा, कला आदि
 (१७) रवि (पु०) Sun, कवि, मुनि, कपि, ऋषि, यति, विरञ्चि, विधि, निधि, गिरि, अग्नि, अरि, वह्नि, सप्ति, रवि, नृपति, उदधि, अतिथि, असि, पाणि, मरीचि, व्याधि, सेनापति, प्रजापति, भूपति, महीपति, नरपति, लोकपति, सुरपति, गजपति, अधिपति, जगत्पति, बृहस्पति, पृथ्वीपति, गृहपति आदि
 (१८) मति (स्त्री०) Idea, धूलि, बुद्धि, शुद्धि, गति, भक्ति, शक्ति, स्मृति, रुचि, शान्ति, रीति, नीति, रात्रि, पङ्क्ति, जाति, गीति आदि; मति, श्रुति, रुचि, etc., have two forms in the singular of चतुर्थी, पञ्चमी, षष्ठी, and सप्तमी
 (१९) नदी (स्त्री०) River, राज्ञी, पार्वती, गौरी, जानकी, नटी, पृथ्वी, अरुन्धती, नन्दिनी, द्रौपदी, देवी, कैकेयी, पाञ्चाली, त्रिलोकी, पञ्चवटी, अटवी, गान्धारी, कादम्बरी, कौमुदी, माद्री, कुन्ती, देवकी, सावित्री, गायत्री, कमलिनी, नलिनी, वाणी आदि
 (२०) साधु (पु०) Saint, भानु, कृशानु, विधु, रिपु, शत्रु, विष्णु, शम्भु, शिशु, गुरु, ऊरु, प्रभु, वेणु, पांशु, वायु, मृत्यु, बाहु, मृदु, पृथु, लघु आदि
 (२१) धेनु (स्त्री०) Cow, तनु, रेणु, हनु, इधु, रज्जु, चञ्चु आदि
 (२२) वधू (स्त्री०) Bride, चमू, तनू, रज्जू, श्वश्रू,

- कर्कन्धू, जम्बू आदि
 (२३) पितृ (पु०) Father, भ्रातृ, जामातृ, देवृ, सव्येष्टृ आदि
 (२४) कर्तृ (पु०) Doer, वक्तृ, धातृ, दातृ, गन्तृ, नेतृ, श्रोतृ, नष्टृ, सवितृ, भर्तृ, द्रष्टृ, आदि। विशेष-तृत् और तृत् प्रत्ययान्त शब्दों के एवं स्वस्व, नेष्टृ, नष्टृ, त्वष्टृ, क्षत्तृ, प्रशास्तृ, होतृ और पोतृ के आगे जब प्रथमा और द्वितीया विभक्ति के प्रत्यय आवें तब ऋ के आदिष्ट रूप अ को दीर्घ हो जाता है। स्त्रीलिङ्गे दात्री धात्री कर्त्री नदीवत्
 (२५) आत्मन् (पु०) Self, अश्मन्, यज्वन्, अध्वन्, ब्रह्मन्, सुशर्मन्, कृतवर्मन् आदि
 (२६) भवाद्दश (पु०) Like You, ताद्दश, माद्दश, त्वाद्दश, याद्दश, एताद्दश आदि
 (२७) विश्वपा (पु०) Protector of the Universe, सोमपा, धूम्रपा, गोपा, शंखध्मा, बलदा, आदि
 (२८) पति (पु०) Husband; पति and सखि are irregular bases in इकारान्त. The compound words ending with पति however are declined like रवि, e.g., श्रीपति, सीतापति, भूपति, नृपति
 (२९) सखि (पु०) Friend
 (३०) अक्षि (नपु०) Eye
 (३१) शुचि (नपु०) Clean, for इकारान्त and उकारान्त नपुंसकलिङ्गः adjectives, the corresponding पुँलिङ्गः forms are used in चतुर्थी, पञ्चमी, षष्ठी, and सप्तमी एकवचन
 (३२) प्रधी (पु०) Great Intelligence
 (३३) सुधी (पु०) Intelligence, शुद्धधी, परमधी, सुश्री, शुष्की, पक्की आदि
 (३४) श्री (स्त्री०) Prosperity; अवधेयम् - प्रथमा एकवचनम् - अवीः, तन्वीः, तरीः, लक्ष्मीः, हीः, धीः, श्रीः

अवी-तन्त्री-तरी-लक्ष्मी-द्री-धी-श्रीणामुणादिषु।
सप्तानामपि शब्दानां सुलोपो न कदाचन॥

- (३५) स्त्री (स्त्री०) Woman
(३६) सखी (पु०) Friend
(३७) बहु (नपु०) Many, कटु, मृदु, लघु, पटु आदि
(३८) स्वयम्भू (पु०) Brahma, स्वभू, सुभ्रू, प्रतिभू आदि
(३९) भू (स्त्री०) Earth
(४०) नृ (पु०) Man
(४१) स्वसु (स्त्री०) Sister
(४२) मातृ (स्त्री०) Mother, दुहितृ, यातृ आदि
(४३) दातृ (नपु०) Giver; दातृ, कर्तृ, धातृ, नेतृ, रक्षितृ, etc., are used as adjectives and so they take forms in all three genders, here the नपुंसकलिङ्गः forms are given.
(४४) रै (पु०) Wealth
(४५) गो (पु०) Cow; ऐकारान्त स्त्रीलिङ्गः and ओकारान्त स्त्रीलिङ्गः words decline like the ऐकारान्त (रै) and ओकारान्त (गो) पुल्लिङ्ग forms, respectively; नपुंसके ऐकारान्ताः ऐकारान्ताः ओकारान्ताः औकारान्ताः शब्दाः न विद्यन्ते
(४६) ग्लौ (पु०) Moon
(४७) नौ (स्त्री०) Boat
(४८) प्राञ्च (पु०) East
(४९) जलमुच् (पु०) Cloud, सत्यवाच् आदि but प्राञ्च, प्रत्यञ्च, उदञ्च, and तिर्यञ्च form differently as they are derived from the अञ्च धातुः
(५०) वाच् (स्त्री०) Speech, त्वच्, शुच्, रुच्, ऋच् आदि; हलन्तेषु केचन शब्दाः स्त्रियाम् ईकारान्ता भवन्ति। तेषां नदीशब्दवत् रूपाणि। ये शब्दा ईकारान्ता न भवन्ति ते तत्तदन्ताः पुल्लिङ्गशब्दा इव द्रष्टव्याः। तथा हि - वाच् (स्त्री०) जलमुच् (पु०) शब्दवत्, स्रज् (स्त्री०) वणिज् (पु०) शब्दवत्, सरित् (स्त्री०) मरुत् (पु०) शब्दवत्, शरत् (स्त्री०) सम्पद् (स्त्री०) आपद् (स्त्री०) मृद् (स्त्री०) प्रभृतयः सुहृद् (पु०) शब्दवत्
(५१) सुवाच् (नपु०) Praiseworthy
(५२) वणिज् (पु०) Trader
(५३) सम्राज् (पु०) Sovereign, विश्वसृज्, विराज्, परिव्राज् आदि
(५४) ऋत्विज् (पु०) Priest, हुतभुज्, भूभुज्, भिषज्, वणिज् आदि
(५५) स्रज् (स्त्री०) Garland
(५६) असृज् (नपु०) Saffron

- (५७) सरट् (स्त्री०) Lizard
(५८) मरुत् (पु०) Wind, भूमृत्, महीभृत्, शशभृत्, दिनकृत्, परभृत्, विश्वजित् आदि
(५९) जगत् (नपु०) World; मत्वन्ता, वत्वन्ताः, स्वादि-तनादि-रुधादि-क्रयादि धातुभ्यो निष्पन्नः शत्रन्ताः, अदादौ अकारान्तवर्जितधातुभ्यो निष्पन्नः शत्रन्ताः, बृहत्, पृषत् प्रभृतयः शब्दाश्च एवं ज्ञेयाः
(६०) ददत् (नपु०) The Giving One, जुहत्, शंसत्, जक्षत्, चकासत्, दरिद्रत्, जाग्रत् प्रभृतयः; अभ्यस्तधातुभ्यः (जुहोत्यादिभ्यः यङ्लुगन्तेभ्यश्च) निष्पन्नाः शत्रन्ताः शासत् प्रभृतयश्च एवं द्रष्टव्याः
(६१) तुदत् (नपु०) The Troubling One, एवं पृच्छत् मुञ्चत् यात् भात् करिष्यत् प्रभृतयः; तुदादिभ्यः अदादौ अकारान्तेभ्यश्च धातुभ्योः निष्पन्नः शत्रन्ताः लृटो निष्पन्ना शत्रन्ताश्च अस्मिन् वर्गेऽन्तर्भवन्ति।
(६२) पचत् (नपु०) The Cooking One, गच्छत्, धावत्, वदत्, पठत्, पश्यत्, पतत्, गृह्णत्, शोचत्, भवत्, पिबत्, गमिष्यत्, हरिष्यत्, करिष्यत्, कथयिष्यत्; स्त्रीलिङ्गप्रयोगे गच्छन्ती, धावन्ती इत्यादि नदीवत्; एवं भवत्, दीव्यत्, चोरयत्, चिकीर्षत्, पुत्रीयत्, प्रभृतयः; भ्वादि-दिवादि-चुरादि-सन्नन्त-नामधातुभ्यो निष्पन्नाः शत्रन्ताः एवंविधाः।
(६३) महत् (नपु०) Great
(६४) महत् (पु०) Great
(६५) दत् (पु०) Tooth
(६६) शरद् (स्त्री०) Winter
(६७) पद् (पु०) Foot
(६८) हृद् (नपु०) Heart
(६९) सुहृद् (पु०) Kind-hearted, मर्मभिद्, सभासद्, तमोनुद्, धर्मविद्, हृदयच्छिद्, हृदयन्तुद्, दिविषद्, शास्त्रविद्, तमोनुद् आदि
(७०) समिध् (स्त्री०) Firewood, क्षुध्, युध्, क्रुध्, विरुध् आदि
(७१) क्षुध् (स्त्री०) Hunger
(७२) राजन् (पु०) King; स्त्रीलिङ्गे राज्ञी नदीवत्
(७३) मघवन् (पु०) Indra
(७४) मघवन् (पु०) Indra
(७५) युवन् (पु०) Youth; युवन् शब्दस्य स्त्रियां युवतिः इति मतिशब्दवत् किन्तु युवती इति अपि रूपमस्ति
(७६) श्वन् (पु०) Dog
(७७) अर्वन् (पु०) Horse
(७८) मूर्धन् (पु०) Head

- (७९) लघिमन् (पु०) Smaller
(८०) महिमन् (पु०) Greatness, सीमन् (स्त्री०), मूर्धन्, गरिमन्, अणिमन्, लघिमन्, शुक्लिमन्, कालिमन्, अश्वत्थामन्, द्रढिमन् आदि
(८१) अस्थायिन् (नपु०) Temporary
(८२) गुणिन् (नपु०) With Good Qualities, एवं कुशलिन्, वाग्मिन्, दण्डिन् प्रभृतयः
(८३) पथिन् (पु०) Traveller
(८४) अहन् (नपु०) Day
(८५) भाविन् (नपु०) Imminent
(८६) अप् (स्त्री०) Water
(८७) ककुम् (स्त्री०) Splendour
(८८) वार (नपु०) Pond
(८९) गिर् (स्त्री०) Voice
(९०) पुर (स्त्री०) City, धुर
(९१) दिव् (स्त्री०) Sky
(९२) दिश् (स्त्री०) Direction
(९३) विश् (पु०) House
(९४) भवादृश् (पु०) Like You, यादृश्, मादृश्, तादृश्, त्वादृश्, एतादृश्, आदि; स्त्रीलिङ्गे भवादृशी, यादृशी, मादृशी नदीवत् किन्तु तेषां तु स्त्रियां तादृशा ईदृशा इत्येवं लताशब्दवत् रूपाणि
(९५) भवादृश् (नपु०) Like You
(९६) निश् (स्त्री०) Night
(९७) तादृश् (नपु०) Like That
(९८) सुत्विष् (नपु०) Very Lustrous
(९९) द्विष् (पु०) Dislike
(१००) प्रावृष् (स्त्री०) Rain
(१०१) विद्वस् (पु०) Learned; ऊचिवस्, उपेयिवस्, सेदिवस्, तस्थिवस् स्त्रीलिङ्गे ऊचुषी, उपेयुषी, सेदुषी, तस्थुषी, विदुषी नदीवत्
(१०२) कनीयस् (पु०) Younger, गरीयस्, लघीयस्, द्रढीयस्, प्रथीयस्, द्राघीयस्, श्रेयस् इत्यादयः ईयस् प्रत्ययान्ताः शब्दाः स्त्रीलिङ्गे कनीयसी, लघीयसी, गरीयसी, द्रढीयसी नदीवत्
(१०३) अप्सरस् (स्त्री०) Fairy; अप्सरस् शब्दः प्रायः बहुवचने प्रयुज्यते
(१०४) वेधस् (पु०) Brahma
(१०५) चन्द्रमस् (पु०) Moon, महौजस्, दिवौकस्, सुमनस्, महायशस्, वेधस्, महातेजस्, वनौकस्, विशालवक्षस्, दुर्वासस्, प्रचेतस् आदि
(१०६) मास् (पु०) Month
(१०७) श्रेयस् (पु०) Better
(१०८) पुंस (पु०) Person

- (१०९) दोस् (पु०) Arm
 (११०) भास् (स्त्री०) Light
 (१११) आशिस् (स्त्री०) Wish
 (११२) हविस् (नपु०) Oblation, एवं सर्पिस, ज्योतिस, रोचिस, प्रभृतयः
 (११३) वपुस् (नपु०) Body
 (११४) तस्थिवस् (नपु०) Standing
 (११५) लिह् (पु०) Licking
 (११६) उपानह् (स्त्री०) Shoe
 (११७) अम्भोरूह् (नपु०) Lotus
 (११८) अस्मद्; the optional short forms of युष्मद् and अस्मद् viz., त्वा, वां, वः, ते and मा, नौ, नः, मे are never used at the beginning of a sentence or of a foot (पाद) of a श्लोक, nor can they be used immediately before particles च, ह, हा, अह and एव
 (११९) युष्मद्
 (१२०) तद् (पु०) That

इदमस्तु सन्निकृष्टं समीपतरवर्ति चैतदो रूपम्।
 अदसस्तु विप्रकृष्टं तदिति परोक्षे विजानीयात्॥

- (१२१) तद् (स्त्री०) That
 (१२२) तद् (नपु०) That
 (१२३) इदम् (पु०) This
 (१२४) इदम् (स्त्री०) This
 (१२५) इदम् (नपु०) This
 (१२६) एतद् (पु०) This; The optional forms of एतद् and इदम्, viz., एनम्, एनेन, etc., are to be used when there is अन्वादेश, i.e., when their proper forms have already been used in a previous clause; एतेन व्याकरणमधीतम् (he has studied grammar), एनं छन्दोऽध्यापय (teach him छन्दस् (prosody)), etc. अन्वादेश means the subsequent mention of a thing already mentioned.
 (१२७) एतद् (स्त्री०) This
 (१२८) एतद् (नपु०) This
 (१२९) अदस् (पु०) That
 (१३०) अदस् (स्त्री०) This
 (१३१) अदस् (नपु०) This
 (१३२) यद् (पु०) Who
 (१३३) यद् (स्त्री०) Who
 (१३४) यद् (नपु०) Who
 (१३५) किम् (पु०) What; Indefinite pronouns are formed by the addition of चित्, चन् or अपि to the various

cases of this word in all the genders, e.g., कश्चित् कश्चन कोऽपि केनचित् कयाचन कस्यापि कस्मिंश्चित् कयोश्चित्, etc.

- (१३६) किम् (स्त्री०) What
 (१३७) किम् (नपु०) What
 (१३८) सर्व (पु०) All
 (१३९) सर्वा (स्त्री०) All
 (१४०) सर्व (नपु०) All
 (१४१) भवत् (पु०) You
 (१४२) भवत् (स्त्री०) You
 (१४३) भवत् (नपु०) You
 (१४४) अन्यत् (पु०) Another
 (१४५) अन्यत् (स्त्री०) Another
 (१४६) अन्यत् (नपु०) Other
 (१४७) पूर्वं (पु०) Before
 (१४८) पूर्वं (स्त्री०) Before
 (१४९) पूर्वं (नपु०) Before
 (१५०) त्वत् (पु०) Other
 (१५१) त्वत् (स्त्री०) Other
 (१५२) त्वत् (नपु०) Other
 (१५३) उभ (द्वि०) Both
 (१५४) उभय (पु०) Both
 (१५५) कति-यति-तति (पु०, स्त्री०, नपु०)
 (१५६) एक (एकवचनम्) One
 (१५७) द्वि (द्विवचनम्) Two
 (१५८) त्रि (बहुवचनम्) Three
 (१५९) चतुर् (बहुवचनम्) Four
 (१६०) पञ्चन-षष्-सप्तन (पु०, स्त्री०, नपु०) 5-6-7
 (१६१) अष्टन-नवन्-दशन् (पु०, स्त्री०, नपु०) 8-9-10
 (१६२) विंशति-त्रिंशत्-चात्वारिंशत् (स्त्री०) 20-30-40 विंशत्यादयः — Numerals 20 and above — विंशतिः, त्रिंशत्, चत्वारिंशत्, पञ्चाशत्, षष्टिः, सप्ततिः, अशीतिः, नवतिः एते स्त्रीलिङ्गाः। त्रिंशत्, चत्वारिंशत्, पञ्चाशत् एते त्रयः तकारान्ताः, अन्ये इकारान्ताः इति विशेषः। एतेषाम् द्विधा प्रयोगः संभवति, विशेषणतया विशेष्यतया च। विशेषणतया प्रयोगे एकवचनमेव। यथा 'विंशतिः कुमाराः' इत्यादि। विशेष्यतया प्रयोगे तु द्विवचन-बहुवचने अपि स्तः। यथा 'रूप्यकाणां द्वे विंशती', गवां तिस्रः विंशतयः इत्यादि। अत्र इकारान्तानां 'मति' शब्दवत्, तकारान्तानां 'सरित्' शब्दवत् च रूपाणि द्रष्टव्यानि। शत सहस्र-अयुत-लक्ष-प्रयुत शब्दाः अकारान्त-नपुंसकलिङ्गाः, कोटिशब्दः इकारान्तस्त्रीलिङ्गः। एतेषामपि विशेषणतया प्रयोगे एकवचनमेव,

यथा 'शतं जनाः' 'सहस्रं स्त्रियः' इत्यादि। विशेष्यतया प्रयोगे तु द्विवचन-बहुवचने अपि भवतः, यथा 'गवां द्वे शते', 'रूप्यकाणां त्रीणि सहस्राणि' इत्यादि।

- (१६३) पञ्चाशत्-षष्टि-सप्तति (स्त्री०) 50-60-70
 (१६४) अशीति-नवति (स्त्री०), शतम् (नपु०) 80-90-100
 (१६५) ऐश्वक (पु०) Descendant of Ishvaku
 (१६६) हाहा (पु०) A name
 (१६७) औडुलोमि (पु०) Descendant of Uduloman
 (१६८) सेनानी (पु०) Warrior, ग्रामणी, उन्नी
 (१६९) वातप्रमी (पु०) Swift Antelope
 (१७०) क्रोष्टु (पु०) Jackal
 (१७१) वर्षाभू (पु०) Frog
 (१७२) हूह (पु०) A Name
 (१७३) जरा (स्त्री०) Old Age
 (१७४) अजर (नपु०) Ageless
 (१७५) प्राञ्च (पु०) Eastern
 (१७६) प्रत्यञ्च (पु०) Western
 (१७७) उदञ्च (पु०) Northern
 (१७८) अन्वञ्च (पु०) Following
 (१७९) तिर्यञ्च (पु०) Horizontally
 (१८०) विभ्राज (पु०) Bright
 (१८१) युज (पु०) Sage
 (१८२) युञ्ज (पु०) United
 (१८३) सुपाद् (पु०) Having Good Feet
 (१८४) पूषन् (पु०) Sun
 (१८५) वृत्रहन् (पु०) Indra
 (१८६) दीर्घाहन् (पु०) Summer
 (१८७) अर्वन् (पु०) Horse
 (१८८) ऋभुक्षिन् (पु०) Indra
 (१८९) उशनस् (पु०) Shukaacharya
 (१९०) अनेहस् (पु०) Time
 (१९१) विश्ववाह् (पु०) Sustainer of the Universe
 (१९२) तुरासाह् (पु०) Indra
 (१९३) दुह् (पु०) One who Milks
 (१९४) द्रुह् (पु०) One who bears hatred
 (१९५) अनडुह् (पु०) Ox
 (१९६) द्वार् (स्त्री०) Door
 (१९७) अर्चिस (स्त्री०) Flame
 (१९८) सजुष (स्त्री०) Companion
 (१९९) उणिह् (स्त्री०) A Metre
 (२००) प्राञ्च (नपु०) Eastern

Document Home

The latest copy of this document can be downloaded from http://sanskritdocuments.org/learning_tools/SubantaRuupaNi.pdf, the L^AT_EX file used to create the pdf is at: http://sanskritdocuments.org/learning_tools/SubantaRuupaNi.tex. This document is housed with many other wonderful Sanskrit learning documents at: http://sanskritdocuments.org/learning_tools/.